



**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ**

ΣΧΟΛΗ: ΔΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ : ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

ΘΕΜΑ: Υπεράκτιες (offshore) Εταιρίες



**Όνοματεπώνυμο: Κασσωτάκη Νικολέτα
Αριθμός Μητρώου: 7276**

Εισηγήτρια: Εμμανουέλλα Μπίμπα

Μάιος 2014

Περιεχόμενα

| | |
|----------------------------------|---|
| Εισαγωγή -Ιστορική αναδρομή..... | 3 |
| Περίληψη..... | 6 |

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

| | |
|--|----|
| 1.1 Εννοιολογικός προσδιορισμός και κριτήρια ίδρυσης..... | 7 |
| 1.2 Σύσταση υπεράκτιας εταιρίας..... | 9 |
| 1.3 Χαρακτηριστικές ιδιότητες υπεράκτιας εταιρίας-Πλεονεκτήματα..... | 10 |
| 1.4 Μειονεκτήματα υπεράκτιων εταιριών..... | 11 |
| 1.5 Οι υποχρεώσεις μιας off shore εταιρίας..... | 12 |
| 1.6 Βασικές μορφές Υπεράκτιων εταιριών | 12 |

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο

| | |
|---|----|
| 2.1 Κριτήρια επιλογής υπεράκτιου σχήματος..... | 14 |
| 2.2 Αντιδράσεις στην χρήση των υπεράκτιων εταιριών..... | 15 |
| 2.3 Εξωχώριες εταιρίες στην Ελλάδα..... | 19 |
| 2.4 Φορολογία εισοδήματος..... | 20 |
| 2.5 Φορολογία offshore εταιριών..... | 21 |
| 2.6 Εταιρίες offshore και ακίνητα. | 23 |
| 2.7 Πως φορολογούνται οι offshore εταιριες που έχουν ακίνητα στην Ελλάδα..... | 23 |

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3ο

| | |
|---|----|
| 3.1 Το φαινόμενο του ξεπλύματος χρήματος..... | 25 |
| 3.2 Ορισμός ξεπλύματος βρώμικου χρήματος..... | 25 |
| 3.3 Το ξέπλυμα χρήματος στην Ελλάδα..... | 26 |
| 3.4 Οι υπεράκτιες εταιρίες και το ξέπλυμα χρήματος..... | 27 |
| 3.5 Εταιρίες φαντάσματα..... | 28 |
| 3.6 Εταιρίες βιτρίνες..... | 28 |
| 3.7 Συναλλαγή με χρηματιστήριο..... | 29 |
| 3.8 Στάδια διαδικασίας ξεπλύματος χρήματος..... | 30 |

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο

| | |
|--|----|
| 4.1 Παραδείγματα Περιπτώσεις υπεράκτιων εταιριών..... | 32 |
| 4.1 α Απαγόρευση των υπεράκτιων εταιριών στο Μπουένος Άιρες..... | 32 |
| 4.1 β Το παράδειγμα της Κύπρου..... | 32 |
| 4.1 γ Το παράδειγμα της RIGGS BANK..... | 33 |
| 4.1 δ Η υπόθεση της ENRON..... | 33 |
| 4.2 Συμπέρασμα..... | 34 |
| 4.3 Αγγλική Περίληψη- Inclusion..... | 35 |
| Βιβλιογραφία | 36 |
| Ιστότοποι..... | 36 |

ΕΙΣΑΓΩΓΗ-ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Θεωρώ απαραίτητο πριν ξεκινήσω το πόνημα για τις υπεράκτιες εταιρίες να κάνω μια μικρή αναδρομή για την ιστορία του χρήματος ,το πώς και από πού δημιουργήθηκε και πως εξελίχθηκε δια μέσου των χιλιετηρίδων.

Σε όλη την διάρκεια της ανθρώπινης ιστορίας ,από την εποχή που το χρήμα εισέβαλε στην ζωή μας μετά την ανταλλακτική οικονομία ως ανταλλακτήριο μέσο για αγορά και πώληση προϊόντων άρχισε να συσσωρεύεται πλούτος σε άτομα και ομάδες ατόμων τα οποία φυσικά προσπάθησαν να το διαφυλάξουν και προπάντων να το πολλαπλασιάσουν .Τότε δημιουργήθηκαν οι πρώτες υποτυπώδεις τράπεζες και το τραπεζικό (καπιταλιστικό σύστημα) στην αρχική του μορφή το οποίο εξελισσόμενο δια μέσου των αιώνων κατέληξε στην σημερινή του μορφή (ηλεκτρονική) με αποτέλεσμα την καταδυνάστευση λαών και κρατών ,δημιουργία σταυροφοριών ,πολέμων, αποικιοκρατίας αλλά και συγχρόνως μεγάλων ανακαλύψεων.

Σαν πρώτοι τραπεζίτες της σύγχρονης ιστορίας φημολογείται ότι υπήρξαν οι ιππότες του Ναού (Ναΐτες) οι οποίοι για να εξασφαλίσουν την μεταφορά χρημάτων σε διαφορετικά γεωγραφικά πλάτη ευρισκόμενα σε μεγάλες αποστάσεις(Παλαιστίνη , Ευρώπη)εφεύραν διάφορους τρόπους ασφαλούς διακίνησης του χρήματος .Χωρίς να φανεί υπερβολικό δημιούργησαν την σημερινή WESTERN UNION όπου καταθέτεις το χρήμα και αυτομάτως ο πληρεξούσιος σου το παραλαμβάνει άμεσα σε οποιοδήποτε άλλο μέρος του πλανήτη.

Παίρνοντας λοιπόν τα θετικά στοιχεία της κυκλοφορίας του χρήματος μπορούμε να πούμε ότι δημιούργησε και δημιουργεί πολιτισμό επενδύοντας στην έρευνα πάσης φύσεως καθώς και σε πολέμους οι οποίοι παρόλο το οξύμωρο του θέματος δημιουργούν πολιτισμό. Αναπτύσσεται επιστήμη και τεχνολογία ,σύγκρουση και αφομοίωση πολιτισμών πάντα προς το καλύτερο.

Είναι τέτοια η δύναμη του που χωρίς αυτό τίποτα δεν είναι δυνατόν να κινηθεί. Το πρόβλημα λοιπόν δεν είναι αυτό καθ' αυτό το χρήμα ,αλλά ο τρόπος διαχείρισης του και φυσικά οι διαχειριστές.

Φτάνουμε λοιπόν στο σήμερα, όπου οι τράπεζες και οι διαχειριστές τους έχουν φτάσει στο ζενίθ της δύναμης τους πανίσχυροι και από θέση ισχύος φτιάχνουν νόμους κατά το δοκούν, ελέγχουν κυβερνήσεις και γενικώς καταδυναστεύουν τα κράτη μέσω ελεγχόμενων από αυτούς οργανισμών παγκοσμίου εμβέλειας (ΔΝΤ) ,(ΟΗΕ),(Παγκόσμια Τράπεζα) κτλ, ελέγχουν την παγκόσμια παραγωγή διαχείριση ,διακίνηση και διάθεση των προϊόντων (πετρέλαιο ,χρυσός , φυσικό αέριο, μεταλλεύματα ,κτλ) χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τους εθνικές πολιτικές ,σύνορα και ιστορία λαών.

Η απληστία τους είναι άνευ ορίων . Μέσω των κυβερνήσεων που ελέγχουν υπερφορολογούν τους λαούς οι οποίοι προσπαθούν να επιβιώσουν κάτω από αντίξοες συνθήκες ,γινόμενοι δουλοπάροικοι στην ίδια τους την πατρίδα.

Το χειρότερο όμως όλων είναι το γεγονός ότι δεν παράγουν χρήμα από την εργασία αλλά από την αφύσικη και ανήθικη χρηματιστηριακή πρακτική, όπου το χρήμα παράγει χρήμα.

Όλοι οι αρχαίοι πολιτισμοί από τους Εβραίους και τους Ρωμαίους μέχρι τον Αριστοτέλη και το Θωμά τον Ακινάτη(πλην των Βαβυλώνιων) είναι αντίθετοι με αυτήν την μέθοδο. Το χρήμα είναι συνδεδεμένο άμεσα από θρησκευτικής άποψης με την πτώση από τον παράδεισο, τον σατανά και τον αντίχριστο. Εδώ δεν πρόκειται για τρόπο του λέγειν αλλά για ακριβολογεία. Χρήμα = σατανάς = αντίχριστος. Ανυπαρξία χρήματος =παράδεισος= ειρήνη= Χρηστός.¹

Οι συνθήκες λοιπόν που διαμορφώθηκαν με το πέρασμα των αιώνων που αφορούσαν την διαχείριση την διαφύλαξη και την διακίνηση του χρήματος σε παγκόσμιο επίπεδο δημιούργησαν την ανάγκη να ιδρυθούν οι υπεράκτιες εταιρίες offshore για την προστασία των εχόντων και κατεχόντων Υπεράκτια εταιρία (Off Shore) είναι το νομικό εύρημα παγκόσμιας εφαρμογής, που παρέχει τη νομότυπη ευχέρεια στον ιδιοκτήτη της, να κρύβει πίσω της περιουσία οποιασδήποτε προέλευσης και είδους.

Η πρώτη πρώιμη φάση δημιουργίας εξωχώριων εταιριών εντοπίζεται στα τέλη του 19^{ου} αιώνα στην αμερικανική ήπειρο και συγκεκριμένα στις Αμερικανικές πολιτείες του New Jersey και του Delaware. Η επιτυχημένη πορεία του New Jersey αποτέλεσε και το κανονιστικό πρότυπο που ακολούθησε λίγο καιρό αργότερα η πολιτεία του Delaware. Στην συνέχεια από το 1920 και μετά ξεκινά το δεύτερο στάδιο εξέλιξης των υπεράκτιων εταιριών. Το Αμερικανικό μοντέλο περνάει πλέον σε ευρωπαϊκό έδαφος ειδικότερα δε στα Ελβετικά καντόνια με πρωτοπόρο εκείνο του Zug,γειτονικό καντόνι με εκείνο της Ζυρίχης. Στην περίοδο αυτή γίνεται άνθηση των ιδρυμάτων Foundation,Anstalt και των εταιριών καταπιστευματικής διαχείρισης κεφαλαίων στο τρίγωνο Ελβετία ,Λιχτενστάιν ,Λουξεμβούργο.

Το τρίτο και καθοριστικότερο στάδιο άνθησης των εξωχώριων εταιριών κατά τις τελευταίες δεκαετίες μέχρι και σήμερα συνδέεται με την δημιουργία Ευρωπαϊκής αγοράς στο City του Λονδίνου προς τα τέλη της δεκαετίας του 1950.Η εν λόγω αγορά προέκυψε ουσιαστικά μέσα από μια άτυπη συμφωνία της τράπεζας της Αγγλίας με τις εμπορικές τράπεζες του City ,ότι κάθε συναλλαγή μέσω Λονδίνου μεταξύ μη μόνιμων κατοίκων σε ξένο νόμισμα δεν θα υπόκειται στο βρετανικό κανονιστικό πλαίσιο.

Σήμερα απαριθμούνται παγκοσμίως περίπου 70 offshore δικαιοδοσίες οι οποίες προσπαθούν να αποκομίσουν και αυτές κάποιο κέρδος από τα τρισεκατομμύρια που διακινούν.

Γεωγραφικά θα μπορούσαμε να τις χωρίσουμε σε πέντε κατηγορίες α) στις offshore δικαιοδοσίες της Κεντρικής Αμερικής και Καραϊβικής β) της Ασίας και της Ωκεανίας γ) της Ανατολής δ)της Αφρικής και ε) της Ευρώπης.

Οι πρώτες εξωχώριες εταιρίες αναπτύχθηκαν στα τέλη της δεκαετίας του 60 σε χώρες με ελαστικό κανονιστικό και φορολογικό καθεστώς όπου υπήρχε η απουσία συναλλαγματικών ελέγχων καθώς και η μη φορολόγηση των τόκων των καταθέσεων μη μόνιμων κατοίκων με σημαντικό πλεονέκτημα την τήρηση του φορολογικού και τραπεζικού απορρήτου, εξ ου και ο όρος 'φορολογικός παράδεισος'. Σαν

φορολογικούς παραδείσους μπορούμε να χαρακτηρίσουμε χώρες οι οποίες μέσα από την φορολογική τους πολιτική ευνοούν την εγκατάσταση offshore εταιριών .Τα πλεονεκτήματα από την εγκατάσταση αυτή ευνοούν

¹ Περιοδικό τρίτο μάτι τεύχος 217 έτος 2014

αμφοτέρους(χώρες- εταιρίες).Συγχρόνως όμως παρουσιάζεται το μεγάλο ζήτημα φοροδιαφυγής για τις χώρες όπου πραγματικά εδρεύει η εταιρία καθώς επίσης προσελκύουν χρήμα που προέρχεται από αθέμιτες δραστηριότητες (ναρκωτικά-όπλα κτλ)

Κατά κανόνα, οι ξένες τράπεζες που εγκαθίστανται σε αυτά τα μέρη δεν συμμετέχουν σε τοπικές συναλλαγές αλλά μόνο σε διεθνείς δραστηριότητες και πράξεις όπως αποδοχή και διαχείριση καταθέσεων και παροχή δανείων σε μη μόνιμους κατοίκους. Οι καταθέτες απολαύουν υψηλότερου επιτοκίου και οι δανειολήπτες επιβαρύνονται με χαμηλότερο επιτόκιο λόγω του μικρότερου λειτουργικού κόστους που οφείλεται στη μηδενική ή οριακή φορολόγηση των κερδών και μερισμάτων.

Σε σχέση με τα παραπάνω πρέπει να σημειωθεί πως και η Ελλάδα με το α.ν 89/1967 <<περί εγκαταστάσεως >> εν Ελλάδι αλλοδαπών εμποροβιομηχανικών εταιριών² όπως αυτό ισχύει σήμερα, διαθέτει θεσμικό πλαίσιο για την σύσταση και λειτουργία υπεράκτιων εταιριών , το οποίο δεν έχει αποδώσει ακόμα τα αναμενόμενα αποτελέσματα ,καθώς θέτει μια σειρά από περιοριστικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του όπως την απασχόληση στην Ελλάδα τουλάχιστον τεσσάρων ατόμων προσωπικού και την διενέργεια δαπανών λειτουργίας στην χώρα μας αξίας 100.000 ευρώ το ελάχιστο. Όσο αφορά την Ελλάδα και τις Ελληνικές συνθήκες περί offshore εταιριών το μόνο κεφάλαιο το οποίο ευνοήθηκε είναι το ναυτιλιακό.

² ΦΕΚ/Α/132/1.8.1967. Αναλυτικά επί αυτού Δούβλης ΕΤΑΧΔ 1996.16 επ
ΠΗΓΕΣ: ΝΟΜΙΚΟ ΒΗΜΑ ΤΟΜΟΣ 61 ΤΕΥΧΟΣ 4 ΜΑΙΟΣ 2013

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι εξωχώριες εταιρίες ανθούν σε παγκόσμιο επίπεδο και αυξάνονται με ραγδαίο ρυθμό στην χώρα μας αλλά και σε πολλές άλλες χώρες εντός και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εξωχώρια εταιρία ιδρύεται εκτός συνόρων, επιλέγεται ως έδρα της μια χώρα με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, αλλά δραστηριοποιείται και χρηματοδοτείται από πηγές εκτός της χώρας ίδρυσης. Επομένως, σε άλλο κράτος βρίσκεται η καταστατική έδρα της και σε άλλο η πραγματική. Οι χώρες μεταξύ τους υπογράφουν συμβάσεις για την αποφυγή διπλής φορολογίας, έτσι ώστε τα κέρδη και οι επενδύσεις να μην φορολογούνται σε περισσότερες χώρες.

Στην μελέτη αυτή γίνεται μια προσπάθεια ολοκληρωμένης παρουσίασης των υπεράκτιων εταιριών με την εξής διάρθρωση:

Αρχικά γίνεται μια ιστορική αναδρομή για το χρήμα και την εξέλιξη του στο πέρασμα των αιώνων καθώς και πως άρχισαν να ιδρύονται οι πρώτες off shore εταιρίες και για ποιο λόγο.

Στην συνέχεια ακολουθεί ένα κεφάλαιο που περιγράφει τον όρο της υπεράκτιας εταιρίας πως ιδρύεται ποια πλεονεκτήματα και ποια μειονεκτήματα παρουσιάζει.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα δούμε με ποια κριτήρια επιλέγονται τα υπεράκτια σχήματα και τον τρόπο φορολόγησής τους. Η ενότητα ολοκληρώνεται με την παρουσίαση του ιδιόμορφου τρόπου φορολόγησης και του θεσμικού πλαισίου, μέσα στο οποίο αυτές λειτουργούν στην Ελλάδα.

Στο τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζεται το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος και ο καθοριστικός ρόλος που παίζουν οι υπερπόντιες εταιρίες. Θα γίνει αναφορά σε κάποια παραδείγματα –σκάνδαλα, όπως αυτό της τράπεζας RIGGS και της εταιρίας Enron οι οποίες κάνοντας χρήση των offshore εταιριών τους και των φορολογικών παραδείσων κατάφεραν να εξυπηρετήσουν τα συμφέροντά τους. Η εργασία καταλήγει με μία σύνοψη των παραπάνω εξάγοντας μερικά συμπεράσματα για την μεγάλη ιδέα της υπεράκτιας εταιρίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1ο

1.1 Εννοιολογικός προσδιορισμός και κριτήρια ίδρυσης

Ο όρος «off-shore company» χρησιμοποιείται σε διεθνές επίπεδο και έτσι είναι επίσημα γνωστός, ενώ στην Ελλάδα αποδίδεται με τον όρο «υπεράκτια εταιρία». Άλλοι ισοδύναμοι εννοιολογικοί όροι που μπορούμε να τις συναντήσουμε είναι οι «εξωχώριες και οι υπερπόντιες εταιρίες». Οι υπεράκτιες εταιρίες είναι Αγγλοσαξονικής προέλευσης και κυρίως Βρετανικής επινοήσεως, για το λόγο αυτό πολλές τέτοιες δικαιοδοσίες είναι Βρετανικές αποικίες.

Οι υπεράκτιες εταιρίες συγκρούονται εννοιολογικά από δύο κυρίως στοιχεία που τις διακρίνουν από άλλες αλλοδαπές εταιρίες.

- Η εξ ορισμού διάσταση μεταξύ του τόπου ιδρύσεως και του τόπου λειτουργίας τους και ,
- Επιλογή δικαίου κράτους ιδρύσεως που χαρακτηρίζεται ως φορολογικός παράδεισος

Μια υπεράκτια εταιρία έχει μορφή περιορισμένης ευθύνης και είναι εγκατεστημένη σε μια γεωγραφική περιοχή που έχει χαρακτηριστεί ως υπεράκτιο κέντρο.³ Στην Ελλάδα δόθηκε ο ορισμός της offshore ως εξής: «ως εξωχώρια εταιρία εννοείται η εταιρεία που έχει την έδρα της σε αλλοδαπή χώρα και με βάση την νομοθεσία της δραστηριοποιείται αποκλειστικά σε άλλες χώρες και απολαμβάνει ιδιαίτερα ευνοϊκής φορολογικής μεταχείρισης.»⁴ Οι εξωχώριες εταιρίες κατά κανόνα

³ Λιόλιου Αποστόλου, 2004, Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης και πόθεν έσχεσ

⁴ www.offshoregreece.eu

διαμεσολαβούν σε τριγωνικές συναλλαγές, όπου από άλλη χώρα αποστέλλονται τα εμπορεύματα και από άλλη τιμολογούνται.

Για να θεωρηθεί μια εταιρία ως υπεράκτια θα πρέπει να πληροί τα παρακάτω βασικά κριτήρια:

- Οι υπεράκτιες εταιρίες θα πρέπει να συστήνονται σύμφωνα με τους νόμους και τους κανονισμούς των δικαιοδοσιών των υπεράκτιων εταιριών της κάθε χώρας.
- Η έδρα μιας εξωχώριας εταιρίας θα πρέπει να βρίσκεται σε μια χώρα η οποία θεωρείται φορολογικός παράδεισος.
- Όλες οι δραστηριότητες των εταιριών αυτών θα πρέπει να εκτελούνται εκτός της χώρας εγκατάστασης τους, απαγορεύεται να προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες μέσα στην χώρα εγκατάστασης τους τόσο σε μόνιμους κατοίκους όσο και σε αλλοδαπούς.



Κράτη που έχουν χαρακτηριστεί ως φορολογικοί παράδεισοι από τον ΟΟΣΑ "Όργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης"

- Ανδόρα
- Αντίγκουα και Μπαρμπούντα
- Αρούμπα που ανήκει στην Ολλανδία
- Κοινοπολιτεία των Μπαχάμες
- Μπαχρέιν
- Μπελίζ
- Βρετανικοί Παρθένοι νήσοι - εδάφη του Ην. Βασιλείου
- Νήσοι του Κουκ - εξαρτώμενο έδαφος της Ζηλανδίας
- Δομινικανή Κοινοπολιτεία
- Γιβραλτάρ - εξαρτώμενο έδαφος του Ην. Βασιλείου

- Γρενάδα
- Γκέρνσει/Σαρκ/Αλδερνέι - Εξαρτώμενα εδάφη από το στέμμα της Αγγλίας
- Νήσος του Μαν - εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Τσέρσει - εξαρτώμενο έδαφος από το στέμμα της Αγγλίας
- Λιβερία
- Πριγκιπάτο του Λιχενενστάιν
- Δημοκρατία των Μαλβίδων
- Δημοκρατία των νήσων Μάρσαλ
- Πριγκιπάτο του Μονακό
- Μονσεράτ - έδαφος του Ην. Βασιλείου

- Δημοκρατία του Ναούρου
- Ολλανδικές Αντίλλες - έδαφος της Ολλανδίας
- Νιούι - συνδεδεμένο με τη Ν. Ζηλανδία
- Παναμάς
- Σαμόα
- Δημοκρατία των Σεϋχέλλες
- Αγ. Λουκία Χριστόφορου και Νέβις
- Αγ. Βικέντιος και Γκρεναντίνες
- Τόνγκα
- Τούρκς και Κάικος- εδάφη του Ην. Βασιλείου
- Παρθένα νησιά των Η.Π.Α.
- Δημοκρατία του Βανουάτου

Οι υπεράκτιες εταιρίες έχουν την έδρα τους στα υπεράκτια χρηματοπιστωτικά κέντρα και αναπτύσσουν τη δράση τους σε άλλες χώρες προκειμένου να αποφύγουν τις δυσμενείς κανονιστικές και φορολογικές διατάξεις της χώρας καταγωγής και ανάπτυξης των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων. Υπολογίζεται ότι το 2008 δραστηριοποιούνταν στην Ελλάδα 11.000 περίπου υπεράκτιες εταιρίες με αντικείμενο τη ναυτιλία, τα ακίνητα, τα σκάφη αναψυχής και τη χρηματιστηριακή και γενικότερα την επενδυτική διαμεσολάβηση. Από αυτές 1.000 είχαν την έδρα τους στα νησιά Καϋμάν, 800 στη Λιβερία, 500 στην Κύπρο, 350 στον Παναμά, 300 στα νησιά Βέρτζιν και Μάρσαλ και το Μονακό.

1.2 Σύσταση υπεράκτιας εταιρίας

Η διαδικασία της σύστασης αναλαμβάνεται από εξουσιοδοτημένα νομικά ή φυσικά πρόσωπα στην κάθε χώρα η οποία επιτρέπει την σύσταση Υπεράκτιων Εταιριών. Μέσω αυτών γίνεται η σύσταση και η νόμιμη εγγραφή της Εταιρίας στο REGISTAR⁵ πάντοτε σύμφωνα με τις οδηγίες και εντολές του εκάστοτε ενδιαφερομένου. Σημειώνεται ότι το όνομα της εταιρίας πριν εγγραφεί, ελέγχεται και στην συνέχεια γίνεται αποδεκτό, μόνον όταν δεν έχει ήδη εγγραφεί άλλη εταιρία με το ίδιο όνομα. Το εξουσιοδοτημένο πρόσωπο το οποίο συνέστησε την εταιρία, φροντίζει να καταβάλλονται προς το κράτος στο οποίο έγινε η σύσταση και στα τακτά χρονικά διαστήματα τα ετήσια τέλη της υπεράκτιας εταιρίας, με σκοπό την διατήρηση της νομικής υπόστασης της εταιρίας σύμφωνα με τους νόμους και έναντι τρίτων. Αρχικά επιλέγεται το όνομα της εταιρίας, καταβάλλονται τα τέλη και γίνεται σχεδόν αμέσως η σύστασή της.

Τα έγγραφα τα οποία καταβάλλονται για την ύπαρξη μιας offshore εταιρίας είναι:

- Το έγγραφο ίδρύσεως της εταιρίας, το οποίο είναι γνωστό ως Articles of Incorporation, ή ως Memorandum of Association, ανάλογα με την νομοθεσία την οποία ακολουθεί η εταιρία (Αμερικανική ή Βρετανική). Το έγγραφο αυτό βεβαιώνει την ίδρυση της εταιρίας και περιέχει βασικές πληροφορίες, όπως το όνομα της εταιρίας, τον τύπο των μετοχών, τον σκοπό της ίδρυση της εταιρίας και τις δραστηριότητες τις οποίες θα αναπτύξει .
- Ο εσωτερικός κανονισμός, ο οποίος είναι γνωστός ως By-laws, ή Articles of Association και περιλαμβάνει τους κανόνες

⁵ <http://el.wikipedia.org/>

<http://www.financial-counseling-services.gr/etairies/Offshore.htm>

λειτουργίας της εταιρίας. Καθορίζει επίσης τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των προσώπων που συμμετέχουν στην ύπαρξη και λειτουργία της εταιρίας. Ο εσωτερικός κανονισμός της εταιρίας δύναται να τροποποιηθεί με απόφαση του Δ.Σ., ή με απόφαση της πλειοψηφίας των μετόχων της εταιρίας.

- Οι μετοχές ή τα πιστοποιητικά των μετοχών.
- Η σφραγίδα της εταιρίας.
- Τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Δ.Σ. της εταιρίας.

Το κεφάλαιο της εταιρίας είναι ονομαστικό και μη καταβλητέο κατά την ίδρυση της εταιρίας. Δεν χρειάζεται να αυξηθεί για να ανταποκρίνεται στα πραγματικά περιουσιακά στοιχεία της εταιρίας.

Οι μετοχές της εταιρίας (ή τα πιστοποιητικά των μετοχών) εκδίδονται είτε ως ονομαστικές, είτε στον φέροντα bearer shares.

Οι μετοχές (ή τα πιστοποιητικά των μετοχών) επιδίδονται κατόπιν συνεδριάσεως του Δ.Σ. της εταιρίας και μεταβιβάζονται ελεύθερα από τον εκάστοτε μέτοχο ή κάτοχο. Οι περισσότερες υπεράκτιες εταιρίες μπορούν να ιδρυθούν με ένα μόνο μέτοχο. Η νομοθεσία ορισμένων χωρών ορίζει, ότι ο ελάχιστος επιτρεπτός αριθμός μετόχων είναι δύο όπως στον Παναμά. Σε ορισμένες περιπτώσεις ο ιδρυτής μέτοχος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο. Η συγκέντρωση του συνόλου των μετοχών στα χέρια ενός μετόχου δε συνιστά λόγο λύσης της Εταιρείας.

Το κόστος μιας Υπεράκτιας εταιρίας ποικίλει ανάλογα με το κράτος που ιδρύεται και από τις πρόσθετες υπηρεσίες που ζητά να λάβει ο ενδιαφερόμενος.

1.3 Χαρακτηριστικές ιδιότητες υπεράκτιας εταιρίας-Πλεονεκτήματα

Το κυριότερο χαρακτηριστικό γνώρισμα των υπεράκτιων εταιριών είναι 1) η εξοικονόμηση χρήματος ,2)η ταχύτητα και 3) η εχεμύθεια. Η σύσταση των εξωχώριων γίνεται γρήγορα με χαμηλό κόστος και ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο. Ο ουσιαστικός λόγος ύπαρξης μιας υπεράκτιας εταιρίας είναι η φοροδιαφυγή αν και αυτό δεν δηλώνεται φυσικά στο καταστατικό ίδρυσης. Η ανωνυμία του ιδιοκτήτη αποτελεί ένα από τα σημεία αναφοράς για την θεωρία της υπεράκτιας εταιρίας.

Καθοριστικά κριτήρια για την δημιουργία και διατήρηση μιας υπερεπρόντιας εταιρίας αναφέρονται παρακάτω:

- Η ανωνυμία των μετόχων
- Η γρήγορη σύσταση με χαμηλό κόστος και ελάχιστο εταιρικό κεφάλαιο, καθώς και η σύσταση της ακόμα και με μόνο έναν μέτοχο.
- Η αποφυγή φόρων ,τόκων καταθέσεων και τόκων μερισμάτων.
- Το τραπεζικό απόρρητο που προστατεύει από ελέγχους
- Αποφυγή διεκδικήσεων συζύγων, σε περίπτωση διαζυγίου

- Οι επιχειρήσεις που απασχολούν προσωπικό στο εξωτερικό έχουν την δυνατότητα δημιουργώντας μια offshore να μην πληρώνουν κοινωνική ασφάλιση εργαζομένου.
- Η δυνατότητα μεταφοράς κερδών σε χώρες με ανύπαρκτη η πολύ χαμηλή φορολογία.
- Μη δέσμευση προσωπικής περιουσίας. Είναι αδύνατο η δέσμευση της περιουσίας σε περίπτωση κατασχέσεων για χρέη εφόσον είναι πολύ δύσκολο να εντοπιστούν οι πραγματικοί ιδιοκτήτες.
- Αποφυγή πληρωμής φόρων κληρονομιάς και μεταβίβασης του ακινήτου
- Σε περίπτωση κληρονομικής διαδοχής, δωρεάς, γονικής παροχής ή μεταβίβασης του ακινήτου ο νέος ιδιοκτήτης του ακινήτου θα λάβει το σύνολο των μετοχών και δεν θα καταβληθεί ουδέποτε φόρος μεταβίβασης, κληρονομιάς, γονικής παροχής ή δωρεάς.
- Σε περίπτωση μεταβίβασης του ακινήτου δεν θα καταβληθεί φόρος υπεραξίας.
- Φυσικά δεν μπορούμε να παραλείψουμε και τον σημαντικότερο λόγο που κάποιος παίρνει την απόφαση να κάνει σύσταση μιας offshore ο οποίος είναι η αποφυγή των διατάξεων του φορολογικού δικαίου. Για τις εξωχώριες εταιρίες δεν ισχύει το “πόθεν έσχες” και δεν επιβαρύνονται με τεκμήρια για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων εφόσον έχει προβλεφτεί η αντίστοιχη εισαγωγή συναλλάγματος στο όνομα της υπεράκτιας εταιρίας.

Γίνεται αντιληπτό ότι σήμερα ο καθένας μπορεί να δημιουργήσει μια offshore από οργανωμένα δικηγορικά γραφεία τα οποία παρέχουν ειδικευμένες γνώσεις παρέχοντας στον ιδιοκτήτη όλα τα εφόδια για την στήριξη και την υποστήριξη μιας τέτοιας εξωχώριας.

1.4 Μειονεκτήματα υπεράκτιων εταιριών

Παρόλο τα προνόμια που μπορεί να παρέχει μια υπεράκτια εταιρία δεν θα μπορούσαν να λείπουν και κάποια μειονεκτήματα τα οποία προκύπτουν από την λειτουργία της και μπορούν να θεωρηθούν αποτρεπτικά για κάποιους ώστε να προχωρήσουν σε μια έναρξη μιας τέτοιας εταιρίας. Τα μειονεκτήματα αυτά είναι

- Η αυξανόμενη πίεση του ΟΟΣΑ κάνει τον έλεγχο ποιο αυστηρό⁶ ακόμα και στα ποιο έγκριτα υπεράκτια κέντρα.
- Σε ορισμένες χώρες υπάρχει νομοθεσία ενάντια στους φορολογικούς παραδείσους με αποτέλεσμα να κάνει δύσκολη την λειτουργία και την διεξαγωγή των λειτουργιών μιας υπεράκτιας εταιρίας.

⁶ Άρθρο της Μαρίας Μπένου στο περιοδικό «Επιλογή» με τίτλο «Στενεύει ο κλοιός γύρω από τους φορολογικούς παραδείσους» 1/6/2002

Πηγές www.offshoregreece.eu

<http://el.wikipedia.org/>

<http://www.taxheaven.gr/>

- Θα πρέπει να υπάρξει πρόνοια των μετόχων μιας υπεράκτιας σε περίπτωση θανάτου να έχει προκαταβάλει την διαθήκη του προς επικύρωση ώστε να αποφύγει όλο το πρόσθετο κόστος και καθυστέρηση από την διαχείριση της περιουσίας του από το υπεράκτιο κράτος στο οποίο υπόκειται η εταιρία του νομικά.
- Η επιφυλακτικότητα εκ μέρους του αγοραστή, γιατί είναι αδύνατον να γνωρίζει οποιοσδήποτε άλλες υποχρεώσεις μιας υπεράκτιας εταιρίας.
- Η εξωχώρια εταιρία πληρώνει φόρο κατοχής του ακινήτου. Η καταβολή φόρου 15% επί της αντικειμενικής αξίας του ακινήτου κάθε χρόνο..

1.5 Οι υποχρεώσεις μιας off shore εταιρίας

Οι υποχρεώσεις μια υπεράκτιας είναι ελάχιστες και βασικά γραφειοκρατικές εκτός από οικονομικές

- Πληρώνει κάποια έξοδα στην χώρα φιλοξενίας , λόγω της σχετικής φιλοξενίας
- Θα πρέπει να κάνει σύνταξη των πρακτικών (minutes) των διοικητικών συμβουλίων ετήσια ,ώστε να αναφέρει πως όλα είναι εντάξει και έκτακτα σε κάθε αλλαγή της περιουσίας και ιδιότητας μετοχών της εταιρίας. Με τα πρακτικά αυτά που υπογράφονται από τα μέλη του ΔΣ⁷ γίνονται και οι μεταβιβάσεις της υπεράκτιας και της περιουσίας της.

1.6 Βασικές μορφές Υπεράκτιων εταιριών

Οι βασικές μορφές υπεράκτιων εταιριών είναι οι κάτωθι:

- **Εταιρίες Χαρτοφυλακίου** είναι εταιρίες διαχείρισης φορολογικού σχεδιασμού χρηματοδότες υπεράκτιων δραστηριοτήτων και επανεπένδυση υφισταμένων κερδών.
- **Εταιρίες Παροχής Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών** λειτουργούν ως κανάλι διοχέτευσης δανείων σε μια ξένη θυγατρική εταιρία. Με αυτόν τον τρόπο υπάρχει η δυνατότητα να μετακινηθούν τα κέρδη από την ξένη θυγατρική εταιρία η οποία έχει υψηλό συντελεστή φορολόγησης στην υπεράκτια δικαιοδοσία η οποία έχει ποιο χαμηλό.
- **Εταιρίες Αδειών- Δικαιωμάτων** λειτουργούν συνήθως ως χορηγοί αδειών δικαιωμάτων σε μια ξένη θυγατρική.

⁷ <http://www.offshoregreece.eu/el/faqs/11-8-what-advantages-can-be-achieved-by-the-use-ofn-offshore-company-.html>
<http://www.taxheaven.gr/laws/circular/view/id/15882>

- **Εμπορικές εταιρίες** είναι αυτές που δραστηριοποιούνται κυρίως στο εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο.
- **Εταιρίες Παροχής Διοικητικών Υπηρεσιών** είναι οι εταιρίες φορείς που διαχειρίζονται ομίλους εταιριών όσον αφορά την παροχή υπηρεσιών και κερδών.
- **Ναυτιλιακές** εταιρίες δραστηριοποιούνται με τις λεγόμενες σημαίες ευκαιρίας έχοντας χαμηλό κόστος, μη μόνιμη εγκατάσταση και φυσικά τα ανάλογα κέρδη.
- **Εμπιστεύματα** η ιδέα των εμπιστευμάτων (trust) αναπτύχθηκε ως τρόπος προστασίας της περιουσίας. Οι συμβαλλόμενοι σε ένα trust είναι ο διαθέτης (settlor) που μεταφέρει τα περιουσιακά του στοιχεία σε trust, ο διαχειριστής (trustees), ο οποίος διοικεί το trust, ο θεματοφύλακας (custodian) και ο δικαιούχος (beneficiary) που λαμβάνει τα οφέλη των περιουσιακών στοιχείων του trust. Το trust δεν έχει την νομική προσωπικότητα και δεν μπορεί να έχει περιουσιακά στοιχεία, όλη η περιουσία του trust είναι εκχωρημένη στον διαχειριστή που μπορεί να είναι είτε το φυσικό πρόσωπο είτε η εταιρία. Τα περιουσιακά στοιχεία του trust μπορεί να είναι ακίνητα, μετρητά και αλλά αξιόγραφα
- **Εταιρίες Επενδύσεων.** Τα κεφάλαια που έχουν συγκεντρωθεί μέσω υπεράκτιων εταιριών επενδύσεων μπορούν να επενδυθούν σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου.
- **Τραπεζικές εταιρίες** είναι οι τράπεζες με υπεράκτιες δικαιοδοσίες οι οποίες καταβάλουν τόκους απαλλαγμένους φόρων.
- **Εταιρίες Αντιπροσώπευσης** είναι δομές όπου μια εγχώρια εταιρία ενεργεί ως αντιπρόσωπος μιας εξωχώριας εταιρίας με όλα τα συναφή προνόμια (φόροι).
- **Εταιρίες Ασφαλίσεων-λόγο χαμηλών καταβαλλόμενων ασφαλίσεων** έχουν την δυνατότητα να επενδύσουν και σε άλλα χαρτοφυλάκια για περισσότερες ευκαιρίες κέρδους.
- **Ακίνητα** –είναι η αγορά και διαχείριση ακινήτων.
- **Χρηματοδοτική Μίσθωση** με τα χρήματα μιας υπεράκτιας εταιρίας χρηματοδοτείται η αγορά μηχανημάτων και γενικώς εξοπλισμού για λογαριασμό της μητρικής εταιρίας από την οποία εκπίπτουν φόροι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

2.1 Κριτήρια επιλογής υπεράκτιου σχήματος⁸

Η επιλογή της καταλληλότερης δικαιοδοσίας για την ίδρυση της υπεράκτιας εταιρίας είναι δύσκολη και απαιτεί ιδιαίτερη προσοχή. Τα κριτήρια βάση των οποίων γίνεται επιλογή της καταλληλότερης δικαιοδοσίας πρέπει να εξετάζονται ξεχωριστά ανάλογα με τις ανάγκες του ενδιαφερόμενου επιχειρηματία, και είναι τα ακόλουθα:

1. Πολιτική και οικονομική σταθερότητα της χώρας της δικαιοδοσίας.

Η πολιτική σταθερότητα είναι αυτή που εγγυάται την ασφάλεια των κεφαλαίων ιδίως αυτών που είναι κατατιθέμενα στις τράπεζες της χώρας, την δυνατότητα εξαγωγής συναλλάγματος και την διατήρηση της ανωνυμίας των μετόχων σε επίπεδο φυσικών προσώπων.

2. Φορολογικές διευκολύνσεις. Το φορολογικό καθεστώς μιας δικαιοδοσίας μπορεί να αποτελέσει πόλο έλξης για τις εταιρίες. Συνήθως αυτές οι δικαιοδοσίες φορολογούν με μικρό ή μηδενικό συντελεστή. Παράλληλα προσφέρουν ένα μεγάλο πλήθος φορολογικών διευκολύνσεων όπως μειωμένο ή μηδενικό συντελεστή παρακράτησης φόρου κατά την διανομή μερισμάτων, απαλλαγή από φόρους κληρονομιάς, δωρεάς, απαλλαγής από δασμούς και τέλη και πολλά άλλα.

3. Συγχρονη και ευέλικτη νομοθεσία⁹. Η νομοθεσία της έδρας μιας υπεράκτιας εταιρίας πρέπει να έχει όσο το δυνατό απλοποιημένες διαδικασίες εγκατάστασης και λειτουργίας, με όσους το δυνατό λιγότερους περιορισμούς και κρατική εποπτεία αναφορικά με την διοίκηση και τη λειτουργία της υπεράκτιας εταιρίας, καθώς επίσης δίνει την δυνατότητα σύστασης της εταιρίας με έναν μόνο μέτοχο.

4. Ύπαρξη Συμβάσεων Αποφυγής Διπλής Φορολογίας. Οι συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας υπογράφονται μεταξύ κρατών προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή φορολόγηση τους. Τα κράτη επιβάλλουν φόρο στο εισόδημα και το κεφάλαιο των φυσικών ή νομικών προσώπων βασιζόμενα στην αρχή της κατοικίας και στην αρχή της πηγής του εισοδήματος ή της τοποθεσίας του κεφαλαίου. Η χρήση διμερών συμβάσεων λύνει το πρόβλημα στο να φορολογηθεί το πρόσωπο διπλά για το ίδιο εισόδημα ή κεφάλαιο, προσφέροντας ευκαιρίες φορολογικού προγραμματισμού που επιτρέπουν την εξαγωγή και την επανεισαγωγή κερδών με ελάχιστη ή μηδενική φορολογική επιβάρυνση.

5. Απορρητο και εχεμύθεια. Τα πρόσωπα που σκοπεύουν να ιδρύσουν μια υπεράκτια εταιρία επιθυμούν την διατήρηση της ανωνυμίας τους. Για το λόγο αυτό σημαντικό ρόλο παίζει η εγγύηση απορρητου που προσφέρει το κράτος προς την υπεράκτια εταιρία.

⁸ Λιόλιου Απόστολου, 2004, Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης και πόθεν έσχες, Αθήνα, Εκδόσεις EPSILON NET AE, σελ 33

⁹ <http://el.wikipedia.org/>

2.2 Αντιδράσεις στην χρήση των υπεράκτιων εταιριών

Οι αντιδράσεις κατά των υπεράκτιων εταιριών επικεντρώνονται γύρω από τρία φαινόμενα που συνδέονται με τη λειτουργία τους: - Τη φοροδιαφυγή-Φοροαποφυγή και διάβρωση της φορολογικής βάσης των αναπτυσσόμενων χωρών - Το ξέπλυμα χρήματος – νομιμοποίηση των εσόδων από παράνομες δραστηριότητες - Την επιρροή των υπεράκτιων εταιριών στην λειτουργία του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος. Αναλυτικότερα:

Φοροδιαφυγή- Φοροαποφυγή και διάβρωση της φορολογικής βάσης των αναπτυσσόμενων χωρών. Η Φοροδιαφυγή αποτελεί σοβαρό έγκλημα - απάτη σε βάρος του κράτους. Γενικά αποκαλείται η καθ' οποιονδήποτε τρόπο απόκρυψη φορολογητέας ύλης ενός φορολογούμενου φυσικού ή νομικού προσώπου από τις φορολογικές Αρχές. Η φοροδιαφυγή εκτός από ποινικό αδίκημα που μπορεί να σημειωθεί κατά παράβαση ή καταστρατήγηση του φορολογικού νόμου, θεωρείται και έντονα αντικοινωνική συμπεριφορά δεδομένου ότι το συνολικό ποσό αυτής θα κληθεί τελικά να επωμισθεί, με πρόσθετα κυβερνητικά μέτρα. Τα αναπτυσσόμενα κράτη που επηρεάζονται αρνητικά από τη χρήση των υπεράκτιων εταιριών ως οχημάτων για Φοροαποφυγή – φοροδιαφυγή λαμβάνουν μέτρα για τον περιορισμό και την εξάλειψη των πλεονεκτημάτων που παρέχουν οι εταιρίες αυτές ,τόσο σε νομοθετικό όσο και σε διοικητικό επίπεδο.

Το Ξέπλυμα Χρήματος – Νομιμοποίηση παράνομων εσόδων.¹⁰

Με τον όρο βρώμικο χρήμα, καθιερώθηκε να χαρακτηρίζεται, περισσότερο δημοσιογραφικά, οποιοδήποτε είδος εσόδου από παράνομη πράξη, ή ακόμη και έσοδο από νόμιμη πράξη το οποίο στη συνέχεια δεν δηλώνεται, κατά παράβαση της υφιστάμενης φορολογικής νομοθεσίας. Και στις δύο περιπτώσεις ανάγεται σε οικονομικό έγκλημα. Στην μεν πρώτη περίπτωση το προϊόν της παράνομης πράξης δεν δηλώνεται προκειμένου να μην αποκαλυφθεί αυτή και οι δράστες της, στη δε δεύτερη περίπτωση για να μην υποστεί φορολογική επιβάρυνση, που επίσημα χαρακτηρίζεται αδήλωτο έσοδο. Συνέπεια αυτού του χαρακτηρισμού είναι κατ' αντίθεση η διάκριση του χρήματος σε «καθαρό χρήμα» που προέρχεται από νόμιμες δραστηριότητες και το οποίο στη συνέχεια δεν αποκρύπτεται και το «βρώμικο χρήμα», ή «μαύρο χρήμα» που αποκρύπτεται.». Φορείς μαύρου χρήματος ή ξεπλύματος χρήματος μπορεί να είναι τόσο φυσικά πρόσωπα όσο και νομικά πρόσωπα (ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου), ή ακόμα και κυβερνήσεις χωρών. Γενικά το μαύρο χρήμα και οι όποιες δραστηριότητες επ' αυτού συνιστούν ευρύτερα την έννοια της παραοικονομίας. Σε ότι αφορά την εμπλοκή των υπεράκτιων εταιριών στο ξέπλυμα του χρήματος και στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες συνοπτικά θα μπορούσαμε να αναφέρουμε ότι στην Ελλάδα το θέμα αυτό ρυθμίζει ο ν. 2331/1995 σύμφωνα με τον οποίο η κίνηση κεφαλαίων που πραγματοποιείται μέσω των

¹⁰ <http://el.wikipedia.org/>

υπεράκτιων εταιριών εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής και τους ελέγχους του νόμου αυτού.

Η επιρροή των υπεράκτιων εταιριών στην λειτουργία του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος¹¹

Την επίδραση των υπεράκτιων κέντρων στο διεθνές χρηματοπιστωτικό σύστημα μελετά το Financial Stability Forum , ένας οργανισμός που έχει συσταθεί από το 1999 με σκοπό την προώθηση της διεθνούς χρηματοοικονομικής σταθερότητας μέσω της ανταλλαγής πληροφοριών και της διεθνούς συνεργασίας στο επίπεδο εποπτείας. Ο πιο πάνω οργανισμός έχει διαμορφώσει ένα κατάλογο 37 χωρών και περιοχών που λειτουργούν υπεράκτια κέντρα. Αυτές οι χώρες χωρίζονται σε συνεργάσιμες και μη ως προς τη συμμετοχή τους στη διαδικασία ελέγχου της νομοθεσίας και των κανονισμών τους και την αποδοχή προτάσεων του οργανισμού.

2.2.1 Διάβρωση της φορολογικής βάσης¹²

A) Η διάβρωση της φορολογικής βάσης σε εθνικό επίπεδο

Τα ανεπτυγμένα κράτη¹³ που πλήττονται περισσότερο από τη χρήση των υπεράκτιων εταιριών ως οχημάτων μέσω φοροδιαφυγής ή φοροαποφυγής, παίρνουν σε εθνικό επίπεδο μέτρα για τον περιορισμό και την εξάλειψη των πλεονεκτημάτων που παρέχουν οι εταιρίες αυτές, τόσο σε νομοθετικό όσο και σε διοικητικό επίπεδο. Όσον αφορά όμως άλλες χώρες, πιο ανεπτυγμένες από άποψη φορολογικής πολιτικής, έχουν θεσμοθετήσει κανόνες για την αντιμετώπιση του προβλήματος της διάβρωσης της φορολογικής τους βάσης από τη λειτουργία υπεράκτιων σχημάτων. Όπως προαναφέρθηκε, η βασικότερη ίσως λειτουργία των υπεράκτιων εταιριών είναι η συσσώρευση κερδών από επενδύσεις στο εξωτερικό, ώστε να αναβάλλεται ή και να αποφεύγεται τελείως η φορολόγηση τους μέχρι να επαναπατριστούν στη χώρα του επενδυτή. Για την αποφυγή της πρακτικής αυτής πολλά κράτη έχουν συμπεριλάβει στις νομοθεσίες τους κανόνες βάσει των οποίων μόνιμοι κάτοικοι τους που έχουν σημαντικό ποσοστό συμμετοχής ή ελέγχου σε Offshore εταιρίες (Controlled Foreign Corporations) ή που έχουν τοποθετήσει σε υπεράκτια αμοιβαία κεφάλαια (Offshore Investment Funds) φορολογούνται κάθε χρόνο κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στο εισόδημα της υπεράκτιας εταιρίας ή κεφαλαίου, ανεξάρτητα από το αν τους διανέμονται κέρδη ή όχι. Για παράδειγμα οι ΗΠΑ έχουν τέσσερα αυτοτελώς εφαρμοζόμενα σύνολα κανόνων, ώστε να καλύπτουν όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα υπεράκτιων δραστηριοτήτων. Σε ό,τι αφορά τη χρησιμοποίηση υπεράκτιων εταιριών σε πρακτικές υπερτιμολογήσεων - υποτιμολογήσεων (Transfer Pricing), όλο και περισσότερες χώρες ενσωματώνουν στη νομοθεσία τους ειδικούς κανόνες που παρέχουν στις φορολογικές αρχές τη δυνατότητα να

¹¹ Παμπούκη Χρήστου, 2009, Υπεράκτιες εταιρίες στο ελληνικό διεθνές ιδιωτικό δίκαιο, Αθήνα, Astores, σελ 45

¹² Λιόλιου Απόστολου, 2004, Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης και πόθεν έσχες, Αθήνα,

προβούν σε διορθώσεις των τιμών που συμφωνούνται μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων, και θεσπίζουν ειδικούς μηχανισμούς για την εξεύρεση της τιμής που θα συμφωνείτο μεταξύ ανεξαρτήτων συμβαλλομένων. Σημαντική στον τομέα αυτό είναι και η συνεισφορά του ΟΟΣΑ, μέσω των κατευθυντηρίων γραμμών που έχει θεσπίσει. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι κράτη όπως οι ΗΠΑ έχουν καταστήσει παράνομη πράξη και επιβάλλουν κυρώσεις σε πρόσωπα που υποστηρίζουν ή παρακινούν τρίτους σε σκόπιμη απόκρυψη φορολογητέας ύλης, καθώς και σε πρόσωπα που προτείνουν, προωθούν ή οργανώνουν για λογαριασμό τρίτων καταχρηστικά εταιρικά σχήματα με σκοπό τη μείωση του φορολογητέου εισοδήματος. Τέλος, σε ό,τι αφορά την απόκτηση ακινήτων μέσω offshore εταιριών, σημειώνεται ότι η Γαλλία και η Ισπανία (αλλά και η Ελλάδα μέσω του Ν. 3091/2002) έχουν σχεδόν επιλύσει το πρόβλημα αυτό με την επιβολή σε ετήσια βάση φόρου κεφαλαίου με συντελεστή 3% και 5%, αντίστοιχα, επί της τεκμαρτά προσδιοριζόμενης αξίας των ακινήτων που ανήκουν σε εταιρίες χωρών με τις οποίες δεν έχουν συνάψει Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας ή άλλη ειδική συμφωνία για τη μη επιβολή του φόρου αυτού.

Β) Η διάβρωση της φορολογικής βάσης σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σε επίπεδο Ε.Ε. το θέμα των υπεράκτιων εταιριών έχει απασχολήσει αρκετές φορές τα κοινοτικά όργανα. Στο πλαίσιο του κώδικα δεοντολογίας για την φορολογία των επιχειρήσεων του Δεκεμβρίου του 1997, τα κράτη-μέλη ανέλαβαν την υποχρέωση να σταματήσουν να παρέχουν και σταδιακά να περιορίσουν, κάθε φορολογικό μέτρο το οποίο ήταν εν δυνάμει επιζήμιο Τέτοιας μορφής μέτρα αναγνωρίζονται αυτά που καθιερώνουν σημαντικά χαμηλότερο πραγματικό επίπεδο φορολόγησης, συμπεριλαμβανομένης της μηδενικής φορολόγησης, σε σχέση με τα επίπεδα που ισχύουν κανονικά στο συγκεκριμένο κράτος-μέλος. Τέτοιο επίπεδο φορολόγησης μπορεί να προκύψει από το ονομαστικό φορολογικό συντελεστή, από την φορολογική βάση ή από οποιονδήποτε άλλο σχετικό παράγοντα. Κατά την εκτίμηση του επιζήμιου χαρακτήρα αυτών των μέτρων λαμβάνεται υπόψη μεταξύ άλλων :

- α) κατά πόσον τα πλεονεκτήματα παρέχονται αποκλειστικά σε μη κατοίκους της χώρας ή για συναλλαγές που διενεργούνται με μη κατοίκους,
- β) κατά πόσον τα πλεονεκτήματα είναι πλήρως αποκομμένα από την εγχώρια οικονομία, κατά τρόπο που να μην έχουν καμία επίπτωση στην εθνική φορολογική βάση,
- γ) κατά πόσον τα πλεονεκτήματα προσφέρονται ακόμα και χωρίς να υπάρχει πραγματική οικονομική δραστηριότητα και ουσιαστική οικονομική παρουσία στο κράτος-μέλος που τα παρέχει,
- δ) κατά πόσον οι κανόνες υπολογισμού των κερδών από τις εσωτερικές δραστηριότητες πολυεθνικού ομίλου αποκλίνουν από τις διεθνώς παραδεκτές αρχές, κυρίως εκείνες που έχουν συμφωνηθεί στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ, και
- ε) κατά πόσον τα φορολογικά μέτρα στερούνται διαφάνειας, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων κατά τις οποίες οι εκ του νόμου προβλεπόμενες ρυθμίσεις εφαρμόζονται με τρόπο ελαστικότερο και αδιαφανή σε διοικητικό επίπεδο

2.2.3Η διάβρωση της φορολογικής βάσης σε επίπεδο ΟΟΣΑ

Στο πλαίσιο του ΟΟΣΑ η Επιτροπή Φορολογικών Θεμάτων έχει από το 1998 ξεκινήσει μια προσπάθεια προσδιορισμού και εξάλειψης των δυσμενών φορολογικών πρακτικών (harmful tax practices), τόσο των κρατών-μελών όσο και τρίτων χωρών, θεωρώντας ότι η διάβρωση της φορολογικής βάσης από τις πρακτικές αυτές συνιστά σοβαρή απειλή για τις οικονομίες των ανεπτυγμένων χωρών. Μία σαφής ένδειξη της ταχύτητας με την οποία αυξάνονται οι υπεράκτιες δικαιοδοσίες είναι και τα ποσά των κεφαλαίων που «κατοικούν» υπεράκτια. Το 1989 υπολογίσθηκε ότι λιγότερο από 500 δισεκατομμύρια δολάρια κατατέθηκαν σε υπεράκτια κεφάλαια, ενώ δέκα χρόνια αργότερα, το 1998, το ποσό αυτό ανήλθε σε 5,2 τρισεκατομμύρια δολάρια. Όπως σημειώνεται σε έκθεση του ΟΟΣΑ του 1998, μεταξύ 1985 και 1994 υπάρχει μία πενταπλάσια αύξηση των υπεράκτιων κεφαλαίων, ενώ το 1994 περισσότερα από 200 δισεκατομμύρια δολάρια έρρεαν σε φορολογικά λιμάνια της Καραϊβικής Θάλασσας και του Νότιου Ειρηνικού. Η Επιτροπή έχει ήδη καθορίσει τα κριτήρια χαρακτηρισμού μιας χώρας ως "φορολογικού παράδεισου" και έχει καταρτίσει κατάλογο 35 χωρών και περιοχών που πληρούν τα κριτήρια αυτά. Στον κατάλογο αυτό δεν περιλαμβάνονται 5 χώρες (συμπεριλαμβανομένης της Κύπρου) που, ενώ πληρούν τα ανωτέρω κριτήρια, ανέλαβαν με επίσημη δήλωση τους πολιτική δέσμευση ότι μέχρι τα τέλη του 2005 θα προσαρμόσουν τη νομοθεσία τους σύμφωνα με τις κατευθυντήριες αρχές του ΟΟΣΑ, κυρίως θεσμοθετώντας μηχανισμούς ανταλλαγής πληροφοριών σε φορολογικά θέματα. Πέραν των 5 χωρών αυτών ο ΟΟΣΑ έχει καλέσει και τις υπόλοιπες χώρες σε διαβουλεύσεις με σκοπό την κατάργηση των επιζήμιων φορολογικών πρακτικών που εφαρμόζουν και έχει καταρτίσει νέο κατάλογο μη συνεργάσιμων φορολογικών παραδείσων εναντίον των οποίων θα ληφθούν συντονισμένα μέτρα, συμπεριλαμβανομένης της μη φορολογικής αναγνώρισης δαπανών και πληρωμών που πραγματοποιούν επιχειρήσεις κρατών - μελών του Οργανισμού προς υπεράκτιες εταιρείες των χωρών αυτών, καθώς και του παγώματος όλων των συμβάσεων αποφυγής διπλής φορολογίας που έχουν συνάψει με μέλη του οργανισμού.

Βέβαια θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει αντίδραση κατά των δραστηριοτήτων του Ο.Ο.Σ.Α. και κυρίως από τις ΗΠΑ, οι οποίες απέσυραν την υποστήριξη τους στον οργανισμό, προκειμένου αυτός να μη παρεμβάλλεται σε θέματα κυρίαρχων κρατών. Επίσης η ένωση των χωρών της Καραϊβικής είναι εναντίον της πίεσης που ασκείται από τον οργανισμό. Ακόμα ο Ο.Ο.Σ.Α. υφίσταται κριτική από πολλές χώρες γιατί απέτυχε να εναντιωθεί στο Λουξεμβούργο και στην Ελβετία. Ο μεγαλύτερος φορολογικός παράδεισος στον κόσμο σε όρους κεφαλαίων, όπου το επιτόκιο σε λογαριασμούς ξένων τραπεζών πληρώνεται ακαθάριστο και δεν υπάρχει μηχανισμός για ανταλλαγή πληροφοριών για τις επενδύσεις είναι η Αμερική.

2.3 Εξωχώριες εταιρίες στην Ελλάδα

Για πρώτη φορά η Ελληνική Πολιτεία ασχολείται με την αντιμετώπιση των offshore δραστηριοτήτων με την ψήφιση και δημοσίευση των νόμων 3091/2002 και 3052/2002. Με τους νόμους αυτούς αντιμετωπίζονται κυρίως τα ζητήματα που αφορούν τη βούληση της πολιτείας για περιορισμό του φαινομένου όσο αυτό είναι δυνατό στα πλαίσια της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας και του δεσμευτικού νομοθετικού πλαισίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι διατάξεις των νόμων 3091/2002 και 3052/2002¹⁴ για την φορολογική αντιμετώπιση των offshore εταιρειών περιλαμβάνουν τα εξής:

α) Φορολογία ακινήτων που ανήκουν σε εξωχώριες εταιρίες

Με τις διατάξεις των άρθρων 15 έως και 18 θεσπίστηκε για πρώτη φορά ειδικός φόρος επί των ακινήτων των εξωχώριων εταιριών.

Ειδικότερα θεσπίστηκε ειδικός ετήσιος φόρος 3% επί της αξίας των ακινήτων που βρίσκονταν στην Ελλάδα και ανήκουν σε εταιρίες κατά πλήρη ή υψηλή κυριότητα ή επί των οποίων έχουν αυτές εμπράγματα δικαιώματα επικαρπίας, με διάφορες εξαιρέσεις. Επίσης καθορίστηκε η διαδικασία επιβολής του ειδικού φόρου.

Επειδή με τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων για πρώτη φορά επεβλήθη ο ειδικός αυτός φόρος, θεωρήθηκε αναγκαίο να θεσπιστεί μεταβατική διάταξη με κίνητρα κατά τον πρώτο χρόνο επιβολής του φόρου, για τη μεταβίβαση των ακινήτων για τα οποία υπήρχε υποχρέωση καταβολής του φόρου αυτού, με μειωμένους τους αναλογούντες φόρους.

Έτσι, θεσμοθετήθηκε ότι, μεταβιβάσεις ακινήτων (από επαχθή ή χαριστική αιτία) των εταιριών που υπόκειντο στον ειδικό φόρο επί των ακινήτων, εφόσον πραγματοποιούνταν εντός εξαμήνου από την έναρξη ισχύος του νόμου σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που εξαιρούντο από την υποχρέωση καταβολής του φόρου αυτού, απαλλάσσονταν:

Από τον ειδικό φόρο (για το έτος 2003)

Από τον οφειλόμενο, με τις γενικές διατάξεις της περίπτωσης ζ' της §3 του άρθρου 28 του Κώδικα Φορολογίας εισοδήματος, φόρο επί της προκύπτουσας υπεραξίας.

Από το 50% του φόρου μεταβίβασης ή δωρεάς που αναλογεί κατά περίπτωση, κ.λπ.

β) Έκπτωση δαπανών

Οι δαπάνες για αγορά υπηρεσιών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρία δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που αρχίζουν από 1/1/2003 και μετά. Από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων δεν εκπίπτουν σύμφωνα με την περιπτ.στ' της §1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. οι δαπάνες που πραγματοποιούν για την αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρία, καθώς και τα δικαιώματα ή αποζημιώσεις που καταβάλλουν αυτές σε εξωχώρια εταιρία για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων. Εξαιρέση αποτελούν οι δαπάνες που αφορούν αγορά ή μεταφορά στην Ελλάδα αργού πετρελαίου, πετρελαιοειδών ή άλλων προϊόντων για τα οποία δημοσιεύονται δείκτες τιμών χονδρικής πώλησης και

¹⁴ Σπυρος αναγνώστου αναπλ δ/ντης, υπηρεσία ειδικών ελέγχων " φορολογική μεταχείριση των εξωχώριων εταιριών στην Ελλάδα σήμερα"

τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προϊόντων.

γ) Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων

Οι αποσβέσεις στα πάγια που αγοράζονται από εξωχώρια εταιρία δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των χρήσεων που αρχίζουν από 1/1/2003 και μετά. Σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της περίπτ. στ' της §1 του άρθρου 31 του Κ.Φ.Ε. δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τους τα οποία αγοράζονται από εξωχώρια εταιρία.

2.4 Φορολογία εισοδήματος

Τα σημαντικότερα θέματα¹⁵ για τις υπεράκτιες εταιρίες , από πλευράς φορολογίας τίθενται στο πλαίσιο της φορολογίας εισοδήματος. Έτσι κατά το άρθρο 105 παρ.9 του ν. 2238/94 για τον προσδιορισμό των εισοδημάτων που αποκτούν οι αλλοδαπές επιχειρήσεις, που δεν διατηρούν μόνιμη εγκατάσταση, από πηγές στην Ελλάδα εφαρμόζονται οι διατάξεις που αναφέρονται στον προσδιορισμό του εισοδήματος των φυσικών προσώπων. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι οι υποχρεώσεις τους στην Ελλάδα περιορίζονται στην υποβολή δήλωσης φόρου για τα εισοδήματα που πραγματοποιούνται από ακίνητα και ενδεχομένως σε δήλωση φόρου μεγάλης ακίνητης περιουσίας, και αυτό επειδή η ύπαρξη εισοδήματος από κάθε άλλη δραστηριότητα στην Ελλάδα θα σήμαινε την απόκτηση της μόνιμης εγκατάστασης από την υπεράκτια εταιρία. Έτσι, η υπεράκτια εταιρία που έχει εισοδήματα από ακίνητα στην Ελλάδα (π.χ. από μίσθωση ακινήτου) υποχρεούται να υποβάλει δήλωση φόρου εισοδήματος και ενδεχομένως την δήλωση του Φόρου Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας και θα φορολογηθεί με το αντίστοιχο φορολογικό συντελεστή. Αν η εταιρία πωλήσει το ακίνητο η υπεραξία που θα προκύψει φορολογείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 109 παρ 1 με συντελεστή 37,5 %. Το ίδιο ισχύει και στην περίπτωση που η υπεράκτια εταιρία πουλήσει τα διαμερίσματα που θα πάρει από την αντιπαροχή του οικοπέδου που έχει στην Ελλάδα. Στην περίπτωση που η υπεράκτια εταιρία αποφασίσει να ανοικοδομήσει η ίδια το ακίνητο και να πωλήσει στην συνέχεια τις οριζόντιες ιδιοκτησίες , τότε θα αποκτήσει την μόνιμη εγκατάσταση και θα υποστεί όλες τις συνέπειες της. Σε περίπτωση που ο πραγματικός κύριος – ιδιοκτήτης της υπεράκτιας εταιρίας επιθυμεί να μεταβιβάσει το ακίνητο, συνήθως ακολουθείται η οδός μεταβιβάσεις και παραδώσεις των μετοχών της εταιρίας, έτσι στην ουσία μεταβιβάζεται έμμεσα και η κυριότητα και η δομή του ακινήτου , χωρίς όμως να καταβάλλεται περαιτέρω ο φόρος μεταβίβασης ακινήτου. Με τον ίδιο τρόπο αποφεύγεται η πληρωμή του φόρου κληρονομιάς και του φόρου δωρεάς στην περίπτωση μεταβίβασης του ακινήτου ή άλλων περιουσιακών στοιχείων για τους πιο πάνω λόγους. Η συγκεκριμένη πρακτική αποτελεί την φοροδιαφυγή αλλά επί του παρόντος οι ελληνικές φορολογικές αρχές δυσκολεύονται να διαπιστώσουν και να αποδείξουν τέτοιου είδους μεταβιβάσεις. Πρέπει να πούμε εδώ ότι ο πιο πάνω τρόπος μεταβίβασης περιουσίας κρύβει κινδύνους για τον αγοραστή και αυτό διότι οι περισσότερες υπεράκτιες εταιρίες δεν

τηρούν λογιστικά βιβλία αλλά και όταν τηρούν δεν υπάρχουν εχέγγυα για την ειλικρινή απεικόνιση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης της εταιρίας. Με απλά λόγια ο αγοραστής αναλαμβάνοντας την υπερακτια εταιρία κινδυνεύει να βρεθεί χωρίς να το γνωρίζει, υπόχρεος οφειλών που τυχόν έχει αναλάβει η εταιρία.

2.5 Φορολογία offshore εταιριών

Οι υπεράκτιες εταιρίες πληρώνουν φόρο εισοδήματος στη χώρα Α που είναι εγγεγραμμένες συνήθως ένα ποσοστό επί τοις εκατό(%) επί του καθαρού κέρδους ή επί των καθαρών πωλήσεων τους. Το καθαρό κέρδος υπολογίζεται μετά την αφαίρεση όλων των εξόδων της επιχείρησης. Μετά την πληρωμή του φόρου εισοδήματος τα κέρδη δύνανται να παραχωρηθούν (συνήθως) ως μέρος και να μεταφερθούν σε οποιαδήποτε χώρα του κόσμου χωρίς περιορισμούς και χωρίς φόρο παρακράτησης.

Οι αλλοδαποί εργάτες των υπεράκτιων εταιριών που εργάζονται και κατοικούν στην χώρα Α, πληρώνουν με χαμηλούς συντελεστές φορολογίας. Στην περίπτωση που κατοικούν και δουλεύουν στο εξωτερικό είναι εντελώς απαλλαγμένοι της φορολογίας νοούμενου ότι η πληρωμή τους γίνεται από τράπεζα εγκατεστημένη στην χώρα Α. Αν η πληρωμή τους γίνεται από τράπεζα του εξωτερικού οι φορολογικοί συντελεστές είναι συνήθως από 0% μέχρι 10%. Αν οι αλλοδαποί εργάζονται στην χώρα Α τότε ο συντελεστής κυμαίνεται ανάλογα με τον τρόπο φορολόγησης των εισοδημάτων στη χώρα αυτή.

Οι υπεράκτιες εταιρίες είναι υποχρεωμένες να υπόκεινται σε λογιστικό έλεγχο κάθε χρόνο. Ο έλεγχος πρέπει να γίνει εφαρμόζοντας τα διεθνή λογιστικά και ελεγκτικά πρότυπα.

Έλεγχος συναλλάγματος / τραπεζικοί λογαριασμοί: Οι υπεράκτιες εταιρίες δεν υπόκεινται σε κανένα έλεγχο συναλλάγματος. Μπορούν να διατηρούν τραπεζικούς λογαριασμούς σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου και σε οποιοδήποτε νόμισμα. Όταν οι λογαριασμοί διατηρούνται στην χώρα Α μπορούν να λειτουργήσουν ελεύθερα χωρίς καμιά απολύτως έγκριση από την Κεντρική Τράπεζα της χώρας αυτής.

Αδασμολόγητα είδη: Οι υπεράκτιες εταιρίες και το αλλοδαπό προσωπικό τους μπορεί να έχουν αρκετές άλλες απαλλαγές δασμών επί των στοιχείων του πάγιου ενεργητικού τους.

Δάνεια: Συνήθως δάνεια δεν μπορούν να εξασφαλισθούν από τράπεζες της χώρας Α. Όλα τα δάνεια ή άλλες πιστωτικές διευκολύνσεις μπορεί να προέρχονται από αλλοδαπές τράπεζες και να είναι σε ξένο νόμισμα.

Λειτουργία: Σε πολλές περιπτώσεις δεν επιτρέπεται σε υπεράκτιες εταιρίες να συνάψουν εμπορικές συναλλαγές με τους κατοίκους ή με τις εταιρίες της χώρας Α. Όλες οι δραστηριότητες (εκτός διοίκησης της εταιρίας) πρέπει να γίνονται με το εξωτερικό ή με άλλες υπεράκτιες εταιρίες της χώρας Α.

Κύριες δραστηριότητες της εταιρίας: οι κύριες δραστηριότητες της εταιρίας πρέπει να αναφέρονται στις πρώτες παραγράφους του καταστατικού.

Μετοχικό κεφάλαιο: Ο περί εταιριών νόμος της χώρας Α καθορίζει το ύψος του μετοχικού κεφαλαίου των αριθμό των μετοχών και τον αριθμό των

εγγεγραμμένων μετόχων. Το μετοχικό κεφάλαιο πρέπει να είναι στο νόμισμα της χώρας Α και μπορεί να διαιρεθεί σε οποιαδήποτε αξία η κάθε μία.

«Συνήθεις» ή «προνομιούχες» μετοχές μπορούν να εκδοθούν παρόλο που οι «προνομιούχες» δεν συνηθίζονται.

Οι μετοχές μπορούν να κρατηθούν από εμπιστευματοδόχους μετόχους για λογαριασμό των δικαιούχων μετόχων. Σ' αυτές τις περιπτώσεις υπογράφεται συμφωνητικό έγγραφο από τον εμπιστευματοδόχο των μετοχών για να εξασφαλισθούν τα δικαιώματα των δικαιούχων μετόχων. Το όνομα, διεύθυνση, εθνικότητα και επάγγελμα του δικαιούχου μετόχου δίνονται συνήθως στην Κεντρική τράπεζα της χώρας Α επομένως η ταυτότητα των δικαιούχων μετόχων είναι απολύτως εμπιστευτική. Συνήθως η Κεντρική Τράπεζα χρειάζεται φωτοαντίγραφο του διαβατηρίου.

Σύμβουλοι: Κάθε εταιρία χρειάζεται ένα τουλάχιστον διοικητικό σύμβουλο. Οι σύμβουλοι δύνανται να είναι κάτοικοι της χώρας Α, ή ξένοι και μπορεί επίσης να είναι εταιρίες. Για τον κάθε διοικητικό σύμβουλο χρειάζεται όνομα, διεύθυνση, εθνικότητα και επάγγελμα.

Γραμματέας: Ένα φυσικό πρόσωπο ή μια εταιρία μπορούν να αναλάβουν τη θέση του γραμματέα της εταιρίας. Ο γραμματέας είναι υπεύθυνος για την τήρηση των επίσημων βιβλίων της εταιρίας.

Εγγεγραμμένο γραφείο / διεύθυνση: Το εγγεγραμμένο γραφείο / διεύθυνση της εταιρίας πρέπει να βρίσκεται στην χώρα Α. Αυτό είναι το γραφείο στο οποίο διατηρούνται όλα τα βιβλία που προβλέπονται από το περί εταιριών νόμο και η επίσημη σφραγίδα της εταιρίας. Επίσης όλη η αλληλογραφία ή έγγραφα νομικής φύσεως πρέπει να αποστέλλονται σε αυτήν την διεύθυνση. Συγκεκριμένα, «οι δαπάνες που πραγματοποιεί η επιχείρηση για αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών από εξωχώρια εταιρία, καθώς και τα δικαιώματα ή οι αποζημιώσεις που καταβάλλει αυτή σε εξωχώρια εταιρία για τη χρησιμοποίηση στην Ελλάδα τεχνικής βοήθειας, ευρεσιτεχνιών, σημάτων, σχεδίων, μυστικών βιομηχανικών μεθόδων και τύπων, πνευματικής ιδιοκτησίας και άλλων συναφών δικαιωμάτων, δεν εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδά της. Από την εφαρμογή της διάταξης αυτής εξαιρούνται δαπάνες που αφορούν αγορά ή μεταφορά στην Ελλάδα αργού πετρελαίου, πετρελαιοειδών ή άλλων προϊόντων για τα οποία δημοσιεύονται δείκτες τιμών χονδρικής πώλησης και τα οποία αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε οργανωμένη χρηματιστηριακή αγορά προϊόντων» Επιπλέον, «ειδικά¹⁶, οι αποσβέσεις των πάγιων περιουσιακών στοιχείων τα οποία αγοράζονται από εξωχώρια εταιρία δεν αναγνωρίζονται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα.»

¹⁵ taxheaven.gr

2.6 Εταιρίες offshore και ακίνητα.

Οι όποιοι λόγοι όπου τοποθετούνται τα ακίνητα στις υπεράκτιες εταιρίες δεν είναι περισσότεροι από δύο. Ο πρώτος είναι ψυχολογικός: αισθάνονται ότι είναι «κάποιοι» χρησιμοποιώντας μια υπεράκτια εταιρία. Έτσι έκαναν για χρόνια όλοι οι πλούσιοι Έλληνες του εξωτερικού όταν αγόραζαν ένα ακίνητο στην Ελλάδα, το έβαζαν σε μια τέτοια εταιρία. Ο δεύτερος είναι φορολογικός: όταν «πουλάνε» το ακίνητο πωλούντες – παραδίδοντας τις μετοχές της υπεράκτιας, γλιτώνει ο αγοραστής τον φόρο μεταβίβασης ακινήτου και όταν πεθαίνουν οι κληρονόμοι τους δεν πληρώνουν φόρο κληρονομιάς. Εδώ όμως δεν μπορεί να γίνει τίποτα, γιατί κανένας δεν μπορεί να απαγορεύσει σε κάποιον να χρησιμοποιεί τέτοιες εταιρίες. Μοναδική ελπίδα είναι η παγκοσμιοποίηση και ήδη έχουμε τα πρώτα δείγματα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση ξεκίνησε. Οι ευρωπαίοι εταίροι αφού έκαμψαν τις αντιρρήσεις της Αυστρίας στη Φείρα της Πορτογαλίας, κατάφεραν κατ' αρχάς κάθε χώρα-μέλος να είναι υποχρεωμένη να ενημερώνει τις φορολογικές αρχές των άλλων χωρών για τις αποδόσεις τοποθετήσεων που επιτυγχάνουν υπήκοοί τους στο έδαφος της.

Έτσι η ΕΕ ελέγχει σιγά – σιγά τα ειδικά φορολογικά καθεστώτα στις χώρες – μέλη και επιπλέον θα διαμορφώσει μια βάση κοινής φορολογίας. Σε δεύτερη φάση η ΕΕ θα διαπραγματευτεί με τρίτες χώρες που προσφέρουν φορολογικές διευκολύνσεις προκειμένου να περιορίσει τη διαφορά φορολογίας.

2.7 Πως φορολογούνται οι offshore εταιρίες που έχουν ακίνητα στην Ελλάδα

Οι offshore ¹⁷εταιρίες έχουν τις παρακάτω υποχρεώσεις για τα ακίνητα που κατέχουν στην Ελλάδα:

- Καταβολή φόρου μεταβίβασης (ΦΜΑ) όταν αγοράζουν το ακίνητο. Για τα παλιά ακίνητα ο φόρος (ΦΜΑ) ανέρχεται σε 8-10%. Για τα νεόδμητα ακίνητα που έχουν ανεγερθεί με άδεια μετά την 1/1/2006 καταβάλλεται ΦΠΑ 23%.
- Από την 1η Ιανουαρίου 2013 η φορολόγηση επεκτάθηκε και στους πωλητές ακινήτων επί τής υπεραξίας που προκύπτει κατά την πώληση (20%)
- Ετήσιος φόρος 15% επί της αξίας των ακινήτων που βρίσκονται στην Ελλάδα και που ανήκουν σε αλλοδαπές εταιρίες οι οποίες δεν έχουν καμία δραστηριότητα στην χώρα της έδρας τους. Επίσης οι εταιρίες αυτές δεν έχουν καμία δραστηριότητα ούτε και στην χώρα στην οποία βρίσκονται τα ακίνητα τα οποία κατέχουν. Καταβάλλεται 1 φορά το έτος (εντός του μηνός Μάιου). (άρθρο 16 Ν. 3091/2002 και ΠΟΛ.1041/5.3.2003)
- ✓ Ο φόρος 15% πληρώνεται στην εφορία στις 20 κάθε Μαΐου.
- ✓ Με την υπ' αριθμόν ΠΟΛ.1028/24.2.2009 εγκύκλιο του Υπουργείου

¹⁶ taxheaven.gr

Οικονομίας και Οικονομικών νομοθετήθηκε ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης του ειδικού φόρου επι των ακινήτων 3% για το έτος 2009. Ο φόρος 3% έγινε 15% με τό άρθρο 57 του ν.3842/2010.

Πίνακας offshore εταιριών στην Ελλάδα



Από τις 103 offshore με έδρα τις βρετανικές Παρθένους Νήσους, οι 18 συνδέονται με πρόσωπα, τα οποία δήλωσαν διευθύνσεις εκτός νομού Αττικής¹⁸. Οι μεγαλύτερες συγκεντρώσεις των άγνωστων μέχρι πρότινος offshore ή, για την ακρίβεια, των Ελλήνων που μετέχουν σε αυτές, εντοπίζονται στο κέντρο της Αθήνας και συγκεκριμένα στην Πλατεία Φιλικής Εταιρείας στο Κολωνάκι, στις οδούς Πανεπιστημίου, Σοφιανού, Τροίας, Παπαδιαμαντοπούλου, Βασιλίσσης Σοφίας και στη Λεωφόρο Συγγρού. Σημειώνεται ότι από τις 33 offshore, οι μέτοχοι ή διαχειριστές των οποίων βρίσκονται στον Δήμο Αθηναίων, οι 10 είναι στο Κολωνάκι. Τα συνδεόμενα φυσικά πρόσωπα που δήλωσαν διεύθυνση στην Αθήνα κατά κύριο λόγο προέρχονται από δικηγορικά γραφεία, κατασκευαστικές εταιρείες, τον χώρο της εστίασης, της πληροφορικής, αλλά και από σχολή χορού, ναυτιλιακή εταιρεία, ακόμα και από επιτροπή της ΕΥΔΑΠ. Στον Πειραιά εντοπίζονται πρόσωπα που μετέχουν σε 11 offshore και όλα, όπως ήταν αναμενόμενο, έχουν σχέση με εφοπλιστικά γραφεία και ναυτιλιακές εταιρείες. Όσον αφορά τα νότια προάστια της πρωτεύουσας τα πρωτεία κατέχει η Γλυφάδα όπου βρίσκονται φυσικά πρόσωπα τα οποία εμφανίζονται σε εννέα άγνωστες στις φορολογικές Αρχές υπεράκτιες εταιρείες.

Ανάμεσά τους, γνωστοί παράγοντες από τον εφοπλιστικό και τον κατασκευαστικό κλάδο, ενώ ξεχωρίζει επιχειρηματίας του οποίου η εταιρεία έχει χρεοκοπήσει και το όνομά του φιγουράρει στη λίστα των μεγαλοφειλετών του Δημοσίου με ληξιπρόθεσμα χρέη που ξεπερνούν τα 2,5 εκατ. ευρώ.

Μετέχοντες σε τρεις offshore έχουν δηλώσει διεύθυνση στη Βούλα -εκ των οποίων δύο είναι ιδιοκτήτες εταιρείας χρηματοοικονομικών υπηρεσιών- ενώ άλλες δύο υπεράκτιες σχετίζονται με πρόσωπα στο Ελληνικό.

¹⁸ <http://www.epiruspost.gr/oikonomia/xrima/18316-----offshore.html>

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

3.1 Το φαινόμενο του ξεπλύματος χρήματος

Το ξέπλυμα χρήματος είναι, αναμφίβολα, ένα φαινόμενο παγκόσμιας εμβέλειας. Οι κάθε λογής εγκληματίες, χρησιμοποιούν για την εξυπηρέτηση των στόχων τους τόσο τα τραπεζικά ιδρύματα, που πρέπει να θωρακιστούν ακόμα περισσότερο, όσο και εταιρίες-βιτρίνες, φορολογικούς παραδείσους, καθώς και μεγάλο αριθμό επαγγελματιών, οι οποίοι χωρίς συνήθως να το γνωρίζουν, τους βοηθούν στη νομιμοποίηση των παράνομων κεφαλαίων τους. Η καταπολέμηση του εγκλήματος προϋποθέτει την αποτελεσματική παρεμπόδιση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Συνολικά, το ξέπλυμα χρήματος και η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, που ανέρχονται σε εκατοντάδες δισεκατομμύρια δολάρια διεθνώς, αποτελούν παγκόσμια απειλή, όχι μόνο για τη νομιμότητα και την ασφάλεια των πολιτών, αλλά και για την υγιή επιχειρηματικότητα. Η αντιμετώπισή τους, απαιτεί την πλήρη κανονιστική συμμόρφωση και τη συνεχή ενδυνάμωση των αρμόδιων ελεγκτικών μηχανισμών, από τις κυβερνήσεις όλων των χωρών, σε στενή συνεργασία μεταξύ τους. Στη χώρα μας,¹⁹ το ξέπλυμα χρήματος ανερχόταν το 2008, σύμφωνα με στοιχεία της FATF, (της διεθνούς Χρηματοοικονομικής Ομάδας Δράσης που είναι αρμόδια για το θέμα), στο διόλου ευκαταφρόνητο ποσό των 5 δις ευρώ ή σε 2% του ΑΕΠ, χωρίς μάλιστα στο ποσό αυτό να περιλαμβάνεται η φοροδιαφυγή. Δυστυχώς, οι επιδόσεις της χώρας μας στα θέματα διαφάνειας ήταν κατά τα προηγούμενα χρόνια τουλάχιστον απογοητευτικές. Το διάστημα 2006-2008 παρουσίασαν μάλιστα σαφή επιδείνωση. Η βαθμολογία για τον έλεγχο της διαφθοράς στην Ελλάδα βρισκόταν στις 60,9 μονάδες το 2008, όταν στον ΟΟΣΑ ανερχόταν σε 90,2 μονάδες. Ας σημειωθεί ότι η μέση βαθμολογία των ανεπτυγμένων χωρών, στις οποίες περιλαμβάνεται η Ελλάδα, ως μέλος του ΟΟΣΑ και της Ευρωζώνης, κυμαίνεται άνω των 81 μονάδων.

3.2 Ορισμός ξεπλύματος βρώμικου χρήματος

Η χρησιμοποίηση του χρηματοπιστωτικού τομέα με την τοποθέτηση σε αυτόν τη διακίνηση μέσω αυτού κεφαλαίων που προέρχονται από εγκληματικές δραστηριότητες, με σκοπό να προσδοθεί νομιμοφάνεια στα εν λόγω έσοδα ονομάζεται ξεπλυμα χρήματος²⁰.

¹⁹ <http://www.minfin.gr/portal/el/resource/contentObject/id/bd0d4b74-a4cc-43f3-be79-76edd00e2e7b>

²⁰ <http://www.iskra.gr>

3.3 Το ξέπλυμα χρήματος στην Ελλάδα



Παρόλο που ιστορικά²¹ θεωρείται ότι το ξέπλυμα χρήματος ξεκίνησε το 1931 με την καταδίκη του Αλ Καπόνε για φοροδιαφυγή, ο Meyer Lansky ήταν ο πρώτος που ξέπλυνε τα χρήματα από τα μικρά casinos της Φλόριντα και τα μετέφερε σε Ελβετικές τράπεζες που ήταν η πρώτη που καθιέρωσε το 1934 το τραπεζικό απόρρητο και στην συνέχεια τα μετέφερε σε holding εταιρίες σε λογαριασμούς offshore. Φυσικά δεν θα μπορούσε να λείπει και από την²² Ελλάδα, όπου το οργανωμένο έγκλημα χρειάζεται το ξέπλυμα μαύρου χρήματος όπως ο πνευμονοπαθής τη συσκευή οξυγόνου. Απλωμένο το ξέπλυμα στη χώρα μας, κατορθώνει, σύμφωνα με τους διεθνείς οργανισμούς που παρακολουθούν αυτό το φαινόμενο, να προσδίδει στην Ελλάδα χαρακτηριστικά που έχουν οικονομίες άλλων χωρών, όπως η Χιλή, η Κόστα Ρίκα, ο Μαυρίκιος και άλλες που δεν φημίζονται για τα απολύτως διαφανή χρηματοπιστωτικά τους συστήματα. Ο παγκόσμιος φορέας για το ξέπλυμα μαύρου χρήματος FATF (Financial Action Task Force on Money Laundering), μαζί με την Παγκόσμια Τράπεζα, το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τη Διεθνή Διαφάνεια και τον ΟΟΣΑ, ακούνε τη λέξη Ελλάδα και στο μυαλό τους έρχεται η εικόνα ενός τεράστιου πλυντηρίου χρήματος. Είναι, ίσως, η μοναδική χώρα στον κόσμο που έχει τουλάχιστον 15.000 χιλιόμετρα ακτές και τα ποσά που ξεπλύθηκαν, μόνο το 2008, ενδέχεται να ξεπερνούν τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ.

Σύμφωνα με πόρισμα του Γενικού Επιθεωρητή Δημόσιας Διοίκησης, στη ΔΟΥ Ιθάκης ανήκουν 16 off shore εταιρίες, στη ΔΟΥ Θηβών 20, στη ΔΟΥ Καλαμάτας 31, στη ΔΟΥ Θήρας 24, στη ΔΟΥ Αίγινας 33, στη ΔΟΥ Ψυχικού 16, στη ΔΟΥ Ανδρου 51, στη ΔΟΥ Γλυφάδας 15, στη ΔΟΥ Δ' Αθηνών 30, στη ΔΟΥ Αργοστολίου 26, στη ΔΟΥ ΦΑΕ Πειραιά 1.195, στη ΔΟΥ Μυκόνου 244, στη ΔΟΥ Χίου 16, στη ΔΟΥ Χανίων 43, στη ΔΟΥ Βόλου 36, στη ΔΟΥ Β' Κέρκυρας 27, στη ΔΟΥ Ρόδου 58, στη ΔΟΥ ΦΑΕ Αθηνών 2.908, στη ΔΟΥ ΦΑΕ Θεσσαλονίκης 68, στη ΔΟΥ Λιβαδειάς 37, στη ΔΟΥ Πάρου 93, στη ΔΟΥ Χαλκίδας 53, στη ΔΟΥ Α' Κέρκυρας 69, στη ΔΟΥ Αγίου Νικολάου 46, στη ΔΟΥ Λευκάδας 21, στις ΔΟΥ Α' Αθηνών και Αγίου Στεφάνου αντίστοιχα από 10.

²¹ <http://attikanea.blogspot.gr/2014/03/off-shore.html>

²² <http://www.enet.gr/?i=news.el.article&id=97109>

Ο κατάλογος όμως δεν σταματά εδώ καθώς τους τελευταίους μήνες τα μανιτάρια των off shore εξακολουθούν να φυτρώνουν σε επαρχιακές πόλεις που κανείς δεν θα μπορούσε να φανταστεί.

Τα αποκαλούμενα «νόμιμα πλεονεκτήματα» των «φορολογικών παραδείσων» και των εταιριών off shore, που έγιναν γνωστά στην Ελλάδα από τις εταιρίες βιτρίνες πίσω από πολυτελέστατα ακίνητα, είναι πάρα πολλά. Αλλά αυτή η πλευρά, η απόκρυψη ιδιοκτησίας ακινήτων, είναι, σύμφωνα με τους ειδικούς σε όλο τον κόσμο, η πιο «αθώα» και η ευκολότερα αντιμετωπίσιμη από όλες τις χρήσεις τους. Το ξέπλυμα του «μαύρου» χρήματος (προερχόμενο από μίζες, φακελάκια, εκβιασμούς, εμπορία ναρκωτικών, πορνεία και άλλες παράνομες πράξεις), η χειραγώγηση των μετοχών, η στρέβλωση της ελληνικής αγοράς με τις «τριγωνικές συναλλαγές» και τις υπερτιμολογήσεις υλικών (για κρατικούς διαγωνισμούς και δημόσια έργα), αλλά και των πρώτων υλών για ντόπιες βιομηχανίες και των τελικών προϊόντων για καταστήματα και σούπερ μάρκετ, είναι τα πιο σημαντικά «σημάδια» της χρήσης των off shore στην Ελλάδα. Είναι χαρακτηριστική η πρόσφατη αποκάλυψη του στελέχους του ΣΔΟΕ Αναστάσιου Μπεζεντάκου στην Επιτροπή Διαφάνειας της Βουλής για την περίπτωση ελληνικής εταιρίας προμηθεύτριας νοσοκομείων, πως διά τριγωνικών συναλλαγών (όπου η μία off shore χρεώνει την άλλη και όλες μαζί τη μητρική στην Ελλάδα) μπήκε «καπέλο» 4,2 εκατομμυρίων σε φάρμακα αρχικής αξίας 400 χιλιάδων ευρώ.

3.4 Οι υπεράκτιες εταιρίες και το ξέπλυμα χρήματος

Με τον όρο βρώμικο χρήμα,²³ ή μαύρο χρήμα και ευρύτερα μαύρα, καθιερώθηκε να χαρακτηρίζεται, περισσότερο δημοσιογραφικά, οποιοδήποτε είδος εσόδου από παράνομη πράξη, ή ακόμη και έσοδο από νόμιμη πράξη το οποίο στη συνέχεια δεν δηλώνεται, κατά παράβαση της υφιστάμενης φορολογικής νομοθεσίας. Και στις δύο περιπτώσεις ανάγεται σε οικονομικό έγκλημα. Στην μεν πρώτη περίπτωση το προϊόν της παράνομης πράξης δεν δηλώνεται προκειμένου να μην αποκαλυφθεί αυτή και οι δράστες της, στη δε δεύτερη περίπτωση για να μην υποστεί φορολογική επιβάρυνση, που επίσημα χαρακτηρίζεται αδήλωτο έσοδο. Συνέπεια αυτού του χαρακτηρισμού είναι κατ' αντίθεση η διάκριση του χρήματος σε «καθαρό χρήμα» που προέρχεται από νόμιμες δραστηριότητες και το οποίο στη συνέχεια δεν αποκρύπτεται και το «βρώμικο χρήμα», ή «μαύρο χρήμα» που αποκρύπτεται. Καθιερώθηκε ομοίως να χαρακτηρίζεται οποιαδήποτε²⁴ οικονομική συναλλαγή που γίνεται με διάθεση μαύρου χρήματος, επί νόμιμης πράξης που επιφέρει οικονομικό αγαθό το οποίο στη συνέχεια δεν αποκρύπτεται, μεταβαλλόμενο έτσι σε καθαρό χρήμα. Απλούστερα παραδείγματα είναι η κατάθεση μαύρου χρήματος σε τράπεζα και στην συνέχεια η ανάληψη για κάλυψη οικονομικών αναγκών, ή η απ' ευθείας αγορά μετοχών από χρηματιστήριο κ.ά

Φορείς μαύρου χρήματος ή ξεπλύματος χρήματος μπορεί να είναι τόσο φυσικά πρόσωπα όσο και νομικά πρόσωπα (ιδιωτικού ή δημοσίου

²³ Λιόλιου Απόστολου, 2004, Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης και πόθεν έσχες, Αθήνα,

²⁴ Η γεωπολιτική του διεθνώς χρηματοπιστωτικού συστήματος. Το φαινόμενο της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Σταύρος Α. Κασιός. Εκδόσεις Σάκκουλα τόμος 5

δικαίου), ή ακόμα και κυβερνήσεις χωρών. Γενικά το μαύρο χρήμα και οι όποιες δραστηριότητες επ' αυτού συνιστούν ευρύτερα την έννοια της παραοικονομίας . Αναφορά σε πολύ μεγάλα ποσά μαύρου χρήματος τότε αυτή ανάγεται σε εκδήλωση οργανωμένου εγκλήματος. Όσον αφορά τη χρησιμοποίηση υπεράκτιων εταιριών στο ξέπλυμα χρήματος, διακρίνεται σε τρία στάδια: Σε ότι αφορά την πρώτη φάση, αυτή της «τοποθέτησης», ο ρόλος των εταιριών offshore είναι περιορισμένος. Έχει καταγραφεί μια τεχνική, όπου κάποιος είναι ιδιοκτήτης μιας εταιρίας «βιτρίνας» με απόλυτα νόμιμο αντικείμενο (εστιατόριο, κατάστημα πώλησης ενδυμάτων κ.λπ.) και καταθέτει στο λογαριασμό τα νόμιμα κέρδη μαζί με το παράνομο χρήμα. Στη δεύτερη φάση του «στοιβάγματος», όπου σημασία έχει η μεγάλη κινητικότητα του χρήματος για να χαθεί ο σύνδεσμος του με την πηγή και τις ρίζες του, έχει καταγραφεί το εξής : εκεί που τα κεφάλαια έχουν κατατεθεί σε μικρά ποσά σε τραπεζικούς λογαριασμούς, που μεμονωμένα δεν κινούν ανησυχία λόγω χαμηλού μεγέθους, αλλά συνολικά θα αποτελούσαν αντικείμενο αναφοράς από τις τράπεζες, βρίσκει τη θέση της η υπεράκτια εταιρία, οι μετοχές της οποίας αγοράζονται με τα χρήματα αυτά, και η οποία με τη σειρά της αναλώνεται σε επενδύσεις στο έδαφος που θέλει να εισάγει το ανακυκλωμένο χρήμα. Στη συνέχεια πωλεί και πάλι σε άλλο αγοραστή, αγοράζει εκ νέου και έτσι η οσμή του χρήματος χάνεται. Στην τελευταία φάση, όπου το βρώμικο χρήμα μεταλλάσσεται σε «καθαρό» και επιχρίεται με τη προσδώνουν στο βρώμικο χρήμα την ταυτότητα προϊόντος ή κέρδους από μία καθ' όλα νόμιμη συναλλαγή, όπως η πώληση ακινήτου ιδιοκτησίας της offshore.

Οι πιο πάνω περιγραφόμενες δραστηριότητες υλοποιούνται με τις Δραστηριότητες που αναλύονται παρακάτω.

3.5 Εταιρίες 'φαντάσματα'

Οι εταιρίες φαντάσματα²⁵ υφίστανται μόνο ονομαστικά ,δίχως να υπάρχει κάποια μορφή σύστασης , καταχώρησης ή δημοσίευσης της εταιρικής της μορφής. Συνήθως εμφανίζονται σε φορτωτικά έγγραφα και εντολές εμπασμάτων με την ιδιότητα του παραλήπτη ή αλλου τρίτου προσώπου προκειμένου να αποκρύπτεται ο τελικός λήπτης των παράνομων χρημάτων. Οι εταιρίες αυτές επιτελούν τον αποκλειστικό σκοπό της απορρόφησης των κεφαλαίων και του «αποσυσχετισμού» κεφαλαίων και προέλευσης τους

3.6 Εταιρίες 'βιτρίνες'

Ο τύπος των εταιριών αυτών είναι πιο σύνθετος αφού επιδίδονται και σε νόμιμες ενέργειες προκειμένου να καλύψουν τις παράνομες. Οι επιχειρηματίες που προσπαθούν να ξεπλύνουν χρήμα, έχουν συνήθως περισσότερες από μία τέτοιες εταιρίες και μεταφέρουν το βρώμικο χρήμα από τη μία στην άλλη. Υπάρχουν όμως, συγκεκριμένες διαδικασίες μέσα από τις οποίες ένας κάτοχος κεφαλαίων θα περάσει για να καταφέρει να νομιμοποιήσει το βρώμικο χρήμα που κατέχει. Πρώτον θα στήσει μια εταιρία

²⁵ <http://el.wikipedia.org>

βιτρίνα σε ένα υπεράκτιο «φορολογικό παράδεισο» όπου και θα καταθέσει το κεφάλαιο. Η εταιρία βιτρίνα λέγεται και «off the self» δηλαδή «εταιρία του ραφιού».

Ονομάζεται έτσι γιατί αποτελεί νομικό κατασκεύασμα που στην πραγματικότητα δεν έχει ουσιαστική οικονομική οντότητα και υπόσταση αλλά αποτελεί παρένθετο προσώπειο για την απόκρυψη του πραγματικού ιδιοκτήτη. Πρόκειται για γνωστή πρακτική που εφαρμόζεται στην πράξη από εξειδικευμένους δικηγόρους που έχουν έτοιμα «στο ράφι» του γραφείου τους προκατασκευασμένα παρόμοια νομικά μορφώματα που διαθέτουν στους ενδιαφερόμενους έναντι ιδιαίτερα χαμηλού κόστους 800-1000 ευρώ, (εξού και το off the self). Οι εμφανιζόμενοι ως μέτοχοι είναι απλώς παρένθετα πρόσωπα, οι οποίοι ενεργούν ως εντολοδόχοι στην υπηρεσία του πραγματικού ιδιοκτήτη.²⁶

Σε δεύτερη φάση, ο ιδιοκτήτης της υπεράκτιας εταιρίας θα φροντίσει να μεταβιβάσει τα κεφάλαια της εταιρίας σε άλλη παρόμοια εταιρία και παρένθετα πρόσωπα, μέχρι ότου καταστεί αδύνατη η εξεύρεση της αρχικής τους προέλευσης, κάτι που διασφαλίζεται από την κατοχύρωση του απορρήτου και της ανωνυμίας που παρέχουν τα υπεράκτια κέντρα.

Η ευκολία με την οποία ένας εγκληματίας μπορεί να καταθέσει και να διακινεί τα κεφάλαιά του χρησιμοποιώντας μια εταιρία βιτρίνα είναι τρομακτική.

3.7 Συναλλαγή με χρηματιστήριο

²⁷Με όπλο την ανωνυμία τους αποφεύγουν την τσιμπίδα του πόθεν έσχες και τη φορολόγηση για αγορές περιουσιακών στοιχείων, ενώ ανεβοκατεβάζουν μετοχές στο Χρηματιστήριο Ένα αφορολόγητο βασίλειο με πολυτελή ακίνητα, σκάφη αναψυχής, υπερτιμολογήσεις, ανωνυμία και χρηματιστηριακά παιχνίδια έχουν στήσει περισσότερες από 10.000 υπεράκτιες (offshore) εταιρίες στην Ελλάδα. Πρόκειται για επιχειρήσεις-φαντάσματα, οι οποίες εδρεύουν στους λεγόμενους φορολογικούς παραδείσους που είναι διάσπαρτοι σε διάφορα σημεία του πλανήτη και εμφανίζονται να κατέχουν σημαντικά περιουσιακά στοιχεία στην Ελλάδα και να διενεργούν χρηματιστηριακές και επιχειρηματικές συναλλαγές χωρίς κανείς να μπορεί να εντοπίσει τους πραγματικούς μετόχους - ιδιοκτήτες τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι, με βάση την καταγραφή που πραγματοποίησε το ΣΔΟΕ πριν από την κατάργησή του από τη σημερινή κυβέρνηση, σε υπεράκτιες εταιρίες ανήκαν περισσότερα από 2.621 πολυτελή ακίνητα, συγκεντρωμένα κυρίως σε τουριστικά και δημοφιλή θέρετρα, ενώ περισσότερες από 2.500 είναι οι εταιρίες-φαντάσματα που έχουν στο χαρτοφυλάκιό τους περίπου το 10% της αξίας των εταιριών που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο. Στις συναλλαγές στο Χρηματιστήριο, για να νομιμοποιήσουν έσοδα από εγκληματικές ή παράνομες δραστηριότητες, μπορούν να χρησιμοποιηθούν φυσικά πρόσωπα, Off shore εταιρίες, νομικά

²⁶ <http://infognomonpolitics.blogspot.gr>

²⁷ Company Law Theory Παμπούκης Χ., «Οι υπεράκτιες εταιρίες στο Ελληνικό Ιδιωτικό Διεθνές

Δίκαιο», 2004

Offshore δραστηριότητες, Παν. Δουβλής, Pressline, Αθήνα 2003

πρόσωπα. Τα χρηματιστηριακά προϊόντα που προσελκύουν αυτούς που επιθυμούν να διοχετεύσουν παράνομους προσόδους, είναι τα εξής :

- Αγορά μετοχών εισηγμένων στο Χ.Α.Α.
- Αγορά μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων
- Τοποθετήσεις σε repos¹
- Αγορά ομολόγων.
- Συμμετοχή σε δημόσιες εγγραφές εταιριών που πρόκειται να εισαγάγουν τις μετοχές τους στο Χ.Α.Α.
- Αγορά χρηματιστηριακών παράγωγων προϊόντων

3.8 Σταδια διαδικασίας ξεπλύματος χρήματος

Το μοντέλο το οποίο είναι αποδεκτό ²⁸τόσο από αμερικανική όσο και από την ευρωπαϊκή θεωρία είναι αυτό που προέκυψε από την έκθεση των τελωνειακών υπηρεσιών των ΗΠΑ και είναι γνωστό ως αμερικανικό μοντέλο και περιγράφει τα στάδια που είναι απαραίτητα για το ξέπλυμα του βρώμικου χρήματος.

1. **Η φάση της τοποθέτησης.** Στην φάση αυτή το χρήμα από τις παράνομες δραστηριότητες διοχετεύεται σε τραπεζικούς λογαριασμούς ή κατατίθεται σε άλλους χρηματοπιστωτικούς κλάδους προκειμένου να μετατραπεί σε νόμιμες αξίες και να ενσωματωθεί στο νόμιμο οικονομικό σύστημα. Θεωρείται ως το πιο επικίνδυνο στάδιο επειδή είναι εκείνο στο οποίο το εξωλογιστικό χρήμα μπορεί να εντοπιστεί πιο εύκολα.
2. **Η φάση της διαστρωμάτωσης.** ²⁹Σε αυτό το στάδιο τα τοποθετημένα χρηματικά ποσά μεταφέρονται είτε με μορφή λογιστικού χρήματος είτε με την μορφή πολύτιμων μετάλλων σε διάφορα οικονομικά κέντρα .
3. **Η φάση της ολοκλήρωσης.** Εφόσον διαδικασία της τοποθέτησης πέτυχε ,στο στάδιο ολοκλήρωσης τα έσοδα που νομιμοποιήθηκαν επανατοποθετούνται στην οικονομία με τέτοιο τρόπο ώστε να εμφανίζονται ως πραγματικά επιχειρηματικά κεφάλαια.

²⁸ http://theodore-katsanevas.blogspot.gr/2013/03/blog-post_26.html

²⁹ Με το όρο διαστρωμάτωση εννοούμε το διαχωρισμό των παράνομων εσόδων από την πηγή τους δημιουργώντας ένα πλέγμα οικονομικών συναλλαγών ,σχεδιασμένο να καλύψει το εποπτικό ίχνος και να εξασφαλίσει την ανωνυμία.

Πίνακας επεξήγησης διαδικασίας ξεπλύματος χρήματος

| 1 ^ο Στάδιο | 2 ^ο Στάδιο | 3 ^ο Στάδιο |
|---|---|--|
| Κατάθεση μετρητών σε πιστωτικά ιδρύματα | Μεταφορά των χρημάτων σε τράπεζες του εξωτερικού με τηλεγραφικά εμβάσματα | Πληρωμή συναφθέντων δανείων , εισαγωγή εμπορευμάτων |
| Εξαγωγή ή φυσική μεταφορά μετρητών | Κατάθεση των μετρητών σε τράπεζα του εξωτερικού | Δημιουργία ιστού περίπλοκων συναλλαγών |
| Αγορά αντικειμένων μεγάλης αξίας ακινήτων έργων τέχνης κα | Τα ειδή μεγάλης αξίας ρευστοποιούνται | Τα έσοδα των ρευστοποιήσεων των περιουσιακών στοιχείων ξεπλένονται |
| | | |

Ρυθμιστικοί ³⁰φορείς που συμβάλουν στην καταπολέμηση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος είναι :

1. Ο ΟΟΣΑ (οργανισμός οικονομικής συνεργασίας και ανάπτυξης)
2. Η FATF (financial action task force)³¹
3. Το FSF(Forum για οικονομική σταθερότητα)
4. Ο OFAC(Office of foreign assets control)
5. Η επιτροπή βασιλείας για την τραπεζική εποπτεία (BCBS)
6. Το συμβούλιο της ευρωπαϊκής ένωσης
7. Η επιτροπή ασφαλείας των Ηνωμένων εθνών.

³⁰ Offshore δραστηριότητες, Παν. Δουβής, Pressline, Αθήνα 2003

³¹ Αποτελεί μια διακυβερνητική ανεξάρτητη ομάδα που συστάθηκε από τη σύνοδο κορυφής των χωρών G-7 TO 1989

4ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

4.1 Παραδείγματα υπεράκτιων εταιριών

Προσπαθώντας λοιπόν να κατανοήσουμε τον λόγο ύπαρξης των εξωχώριων εταιριών, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι είναι δημιούργημα της παγκόσμιας οικονομικής Ελίτ. Παρακάτω αναφέρονται κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα – περιπτώσεις εξωχώριων εταιριών παγκοσμίου εμβέλειας που με την δραστηριότητα τους ωφέλησαν τους κτήτορες και ζημίωσαν το ευρύ κοινό.

4.1α Απαγόρευση των υπεράκτιων εταιριών στο Μπουένος Άιρες

Η πρώτη κρατική αντίδραση σε υπεράκτια δραστηριότητα έγινε μετά από την πυρκαγιά του 2004 στο νυχτερινό κέντρο διασκέδασης República Cromagnon στο Μπουένος Άιρες στην Αργεντινή, όπου και διαπιστώθηκε ότι ο σύλλογος ανήκε στην εταιρία «shell corporations³²». Ο Γενικός Επιθεωρητής του Υπουργείου Δικαιοσύνης για το Μπουένος Άιρες, Ricardo Nissen, πάγωσε στη συνέχεια 20 εκατομμύρια δολάρια, και κατόπιν απαγόρευσε τις υπεράκτιες εταιρίες που δεν μπορούν να αποδείξουν ότι έχουν πραγματική οικονομική δραστηριότητα στις χώρες στα μητρώα των οποίων είναι εγγεγραμμένες. Μια τέτοια απαγόρευση είναι η πρώτη που εφαρμόστηκε σε παγκόσμια κλίμακα.

4.2B Το παράδειγμα της Κύπρου

Οι υπεράκτιες³³ εταιρίες που έχουν ιδρυθεί στην Κύπρο φορολογούνται επί του καθαρού κέρδους και συγκεκριμένα οι εταιρίες που υπήρχαν και λειτουργούσαν πριν την 31η Δεκεμβρίου 2001 φορολογούνται με συντελεστή 4.25% μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2005 και με 10% μετά την 1η Ιανουαρίου 2005. Για τις εταιρίες που ιδρύθηκαν κατά την διάρκεια του έτους 2002 ο φόρος θα είναι 4.25% για τα κέρδη του 2002 και 10% από την Ιανουαρίου 2003. Οι εταιρίες που θα έχουν ιδρυθεί μετά την 1η Ιανουαρίου 2003 φορολογούνται με 10%. Έτσι λοιπόν σήμερα ο φορολογικός συντελεστής στην Κύπρο είναι 10%. Τα παραρτήματα των υπεράκτιων εταιριών που διευθύνονται και ελέγχονται από το εξωτερικό εξαιρούνται πλήρως από την καταβολή του εταιρικού φόρου ή του φόρου εισοδήματος. Δεν καταβάλλεται φόρος επί κεφαλαιουχικών κερδών που προκύπτουν από πώληση ή μεταβίβαση μετοχών υπεράκτιας εταιρίας. Δεν καταβάλλεται φόρος κληρονομιάς επί κληρονομικής διάθεσης των μετόχων της υπεράκτιας εταιρίας. Η υπεράκτια εταιρία και το αλλοδαπό προσωπικό της υπό ορισμένες προϋποθέσεις δικαιούνται να αποκτήσουν τα ακόλουθα είδη χωρίς την καταβολή εισαγωγικών δασμών :

- Τον εξοπλισμό γραφείου
- Τον οικιακό εξοπλισμό

³², ²³ <http://el.wikipedia.org>

➤ Μηχανοκίνητα οχήματα συγκεκριμένης δασμολογικής κατηγορίας

Οι οικονομικές συναλλαγές των υπεράκτιων εταιριών εξαιρούνται από το ΦΠΑ και δεν απαιτείται συνεπώς η εγγραφή των εταιριών αυτών στους καταλόγους των Νομικών Προσώπων που υποχρεούνται να καταβάλουν το ΦΠΑ. Οι υπεράκτιες εταιρίες εξαιρούνται από το φόρο χαρτοσήμανσης για τα έγγραφα που σχετίζονται με τις επιχειρηματικές δραστηριότητες τους εκτός της Κύπρου. Η Κύπρος όπως και άλλες χώρες φορολογικοί-παράδεισοι έχουν συνάψει ένα σημαντικό αριθμό διεθνών συμβάσεων για την αποφυγή διπλής φορολογίας.

Σήμερα η Κύπρος έχει υπογράψει και κυρώσει 27 τέτοιες συμφωνίες μεταξύ των οποίων είναι και η Διεθνής Σύμβαση Αποφυγής Διπλής Φορολογίας Ελλάδας –Κύπρου . Οι συμφωνίες αυτές , σε συνδυασμό με την ευνοϊκή φορολογία που τις διέπει παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες για διεθνή φορολογικό προγραμματισμό. Εδώ θα ήθελα να τονίσω ότι συνήθως οι χώρες με μηδενικούς φορολογικούς συντελεστές είναι αυτές που δεν έχουν συνάψει τις συμβάσεις αποφυγής διπλής φορολογίας ενώ οι χώρες με χαμηλούς αλλά υπαρκτούς συντελεστές συχνά προσφέρουν και οφέλη από διακρατικές συμφωνίες.

Το φορολογικό καθεστώς που περιγράφεται παραπάνω ίσχυε μέχρι την 01-01-2003 και αποτελεί ενδεικτικό παράδειγμα φορολογικής αντιμετώπισης offshore εταιριών από τα υπεράκτια κέντρα.

4.1γ Το παράδειγμα της RIGGS BANK

Η RIGGS BANK ιδρύθηκε το 1836 και ονομαζόταν και ως η τράπεζα των προέδρων καθώς ήταν εγκατεστημένη στην Washington και είχαν τηρήσει λογαριασμούς πάνω από 20 πρόεδροι των ΗΠΑ. Μη τηρώντας τους κανονισμούς που θα έπρεπε μια τράπεζα να τηρεί έναντι των αρχών, είχε ανοίξει λογαριασμούς σε πολλούς Σαουδάραβες πολίτες οι οποίοι είτε λίγο είτε πολύ ήταν συνδεδεμένοι με την τρομοκρατία. Δημιουργώντας θυγατρικές offshore εταιρίες διατηρούσε λογαριασμούς σε διάφορους δικτάτορες (Πινοσέτ –Σε κου του ρε –Γουινέα)παρόλο που γνώριζε ότι τα χρήματα αυτά προέρχονταν από παράνομες δραστηριότητες. Τελικώς μια τράπεζα 160 χρόνων έπαψε να υφίσταται .

4.1δ Η υπόθεση της ENRON

Μία από τις επτά μεγαλύτερες εταιρίες του κόσμου με ιδρυτικό έτος το 1985 με δραστηριότητες γύρω από την ενέργεια (πετρέλαιο –φυσικό αέριο)χρεοκόπησε και επέφερε χάος στην παγκόσμια αγορά . Χρησιμοποιώντας τις offshore εταιρίες της και χωρίς να ενημερώνει τους μετόχους της ,μέσω των υπερτιμολογήσεων ή υποτιμολογήσεων δημιούργησε με τα διευθυντικά της στελέχη μια οικονομική Βαβέλ, με αποτέλεσμα με τους πρώτους οικονομικούς ελέγχους να ανακαλυφτεί η απάτη της, η μετοχή της να πέσει κατακόρυφα και τελικώς να χρεοκοπήσει.

4.2 Συμπέρασμα

Το χρήμα απ' όπου και αν προέρχεται (νόμιμο ή μη νόμιμο) είναι η κινητήριος δύναμη όλων των συστημάτων (καπιταλιστικό-νεοφιλελεύθερο-κομμουνιστικό) εντός των οποίων ζούμε. Μόνο με το χρήμα γίνονται επενδύσεις, επιστημονικές έρευνες, ανάπτυξη της τεχνολογίας και άλλες δραστηριότητες για την πρόοδο των κοινωνιών από αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι και σήμερα.

Η δημιουργία εξωχώριων εταιριών είναι μέρος του οικονομικού παιχνιδιού που εξελίσσεται σε παγκόσμιο επίπεδο και το οποίο αποδεδειγμένα ευνοεί τους δημιουργούς αυτών κατά μέγιστο ποσοστό. Έγκειται λοιπόν στην ικανότητα των ελεγκτικών οργανισμών κάθε κράτους να περιορίσουν το φαινόμενο της φοροδιαφυγής και της αισχροκέρδειας. Μέχρι τότε θα υπάρχουν κερδισμένοι και χαμένοι.

Η offshore³⁴, είναι σημείο των καιρών μας, στήριγμα, ομπρέλα, ασπίδα, πανοπλία, μανδύας, θυρίδα ασφαλείας, απόδειξη και αναγκαίο παρακολούθημα της καπιταλιστικής διάρθρωσης, απόδειξη επίσης της διεφθαρμένης πλευράς της παγκοσμιοποίησης, πιστή ερωμένη του ιδιοκτήτη που τον κρατάει κρυμμένο, μαζί με την περιουσία του και ίσως κάποιες τύψεις του, μέχρι που η κοινωνική οργή για το ρόλο δημοσίων προσώπων της πολιτικής, κοινωνικής, επιχειρηματικής και εκκλησιαστικής πλευράς, παίρνει εκρηκτικές διαστάσεις αλλά... ..εκεί και μένει συνήθως. (Γράφοντας Off Shore αγάπη μου, Παπαζήση, Αθήνα 2008)

Άλλωστε μην ξεχνάμε ότι μέσα σε αυτόν το φαύλο κύκλο των εταιριών το μεγαλύτερο ποσοστό το κατέχουν νόμιμες εταιρίες (τράπεζες – κοινωφελείς οργανισμοί) που μέσω θυγατρικών offshore νέμονται τα οφέλη. Είναι λοιπόν πολύ δελεαστική η ιδέα μιας υπεράκτιας εταιρίας για αυτούς οι οποίοι διαχειρίζονται χρήματα. Το αν είναι λοιπόν καλό ή κακό η δημιουργία μιας offshore εταιρίας είναι κάτι το υποκειμενικό και έγκειται στην κρίση του κάθε ατόμου να το εκτιμήσει εφόσον εξαρτάται σε πια πλευρά βρίσκεται.

³⁴ Γράφοντας Off Shore αγάπη μου, Παπαζήση, Αθήνα 2008

4.3 Αγγλική Περίληψη - Inclusion

The offshore companies flourish in world level and increase itself with rapid rythm in our country but also in a lot other countries inside and except European Union.

The offshore company is founded except borders, is selected as her seat a country with favourable tax arrangement, but is activated and financed by sources except the country of foundation. Consequently, in other state is found her constitutive seat and in other real. The countries from each other sign conventions for the reject of double taxation, so the profits and the investments are not taxed in more countries.

In this study becomes an effort of completed presentation of offshore companies with the following structure:

Firstly, becomes a historical retrospection for the money and his development in the passage of centuries as well as that they began are also founded the first offshore companies and for what reason.

Then it follows a capital that describes the term of offshore company, how it is founded, which her advantages and what disadvantages presents.

In the second chapter we will see with what criteria are selected the offshore forms and their way of tax imposition. The unit is completed with the presentation of peculiar way of tax imposition and institutional frame, into what these functions in Greece.

In last capital are presented the rising of dirty money and the decisive role that play the overseas companies. Will become report in certain examples – scandals, as that of bank RIGGS and the company Enron that making use of their offshore companies and tax paradises accomplished to serve their interests. The work leads with a synopsis more exporting certain conclusions on the big idea of offshore company.

Βιβλιογραφία

- Company Law Theory Press, Παμπούκης Χ., «Οι υπεράκτιες εταιρίες στο Ελληνικό Ιδιωτικό Διεθνές Δίκαιο», 2004
- Offshore δραστηριότητες, Παν. Δουβλής, Pressline, Αθήνα 2003
- Φορολογία εισοδήματος φυσικών & νομικών προσώπων Δ. Αντωνόπουλος - Η. Κατούδης.
Εκδόσεις Σάκκουλα. Αθήνα Μάιος 2004
- Ξέπλυμα βρώμικου χρήματος. Ζητήματα εφαρμογές του Ν.2331/1995. Γιώργος Ν. Δημήτριάδης ΔΝ Δικηγόρος.
- Η γεωπολιτική του διεθνώς χρηματοπιστωτικού συστήματος. Το φαινόμενο της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες. Σταύρος Α. Κατσιός. Εκδόσεις Σάκκουλα τόμος 5
- Νομικό Βήμα Έκδοση δικηγορικού συλλόγου Αθηνών .Τόμος 61 –Τεύχος 4 Μάιος 2013
- Λιόλιου Απόστολου, 2004, Τεκμήρια δαπανών διαβίωσης και πόθεν έσχες.
- Γράφοντας Off Shore αγάπη μου, Παπαζήση, Αθήνα 2008

Αρθρογραφία

- Άρθρο της Μαρίας Μπένου στο περιοδικό «Επιλογή» με τίτλο «Στενεύει ο κλοιός γύρω από τους φορολογικούς παραδείσους» 1/6/2002

Ιστότοποι

- www.offshoregreece.eu
- www.kathimerini.gr
- www.taxheaven.gr
- www.tovima.gr
- <http://el.wikipedia.org>
- <http://attikanea.blogspot.gr>
- <http://www.enet.gr>
- www.minfin.gr

- <http://www.epiruspost.gr>
 - www.financial-counseling-services.gr/etairies/Offshore.htm
-

